

**Kistelek városának örökségvédelmi értékleltára és
hatástanulmánya**

Régészeti munkarész

2021

Az elvégzett vizsgálatok célja

A hatástanulmány elkészítésének célja – a 2001. évi LXIV. kulturális örökség védelméről szóló törvény (Kötv.) és az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendelet (Korm. rendelet) előírásainak megfelelően – Kistelek 2021 során készülő településrendezési tervéhez a régészeti lelőhelyek teljes körű számbavétele, lokalizálása, felmérése az adattári és térképészeti anyagok alapján. A hatástanulmány elkészítéséhez az ismert régészeti lelőhelyekkel kapcsolatos adattári gyűjtésre került sor. A hatástanulmány örökségvédelmi hatáscsökkentő ajánlásokat és értékvédelmi tervet fogalmaz meg a település határában található lelőhelyekkel kapcsolatosan általánosságban és összességben, valamint az ágazati átsorolásokkal kapcsolatosan egyaránt.

Mindezek mellett az elmúlt években a hazai kulturális örökségvédelem jogszabályi háttérében végbement változások szintén indokoltá teszik a régészeti lelőhelyek védelmére vonatkozó eljárási rendek aktuális állapotának rövid áttekintését a településrendezési tervhez kapcsolódó hatástanulmány keretében.

Az alábbi régészeti örökségvédelmi hatástanulmány, illetve az alábbiakban felsorolt adatok és megállapítások nem helyettesíthetik az egy-egy földterületre, lelőhelyre vonatkozóan, telekértékesítéshez vagy bármilyen földmunkával járó változtatáshoz kapcsolódóan a területileg illetékes Örökségvédelmi Szakhatósága által az aktuális örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatát, illetve szakhatósági véleményének, engedélyének kikérését. Bármilyen földterülettel kapcsolatos jogi ügylet előkészítésének részeként, illetve bármilyen földmunka tervezésekor elkerülhetetlen az adott Örökségvédelmi Szakhatóság megkeresése, és hivatalos véleményének, szakhatósági állásfoglalásának beszerzése.

1. Örökségvédelmi vizsgálat

Az alábbiakban található örökségvédelmi vizsgálatban röviden áttekintésre kerül a mai Kistelekről és szűkebb térségéről jelenleg ismert, régészeti források alapján körvonalazható történeti kép egészen az emberi megtelepedés kezdetétől a régészeti periódusok végét jelentő újkor időszakáig. E több évezredet felölelő időszak emlékei főként régészeti adatokból maradt meg, a Kárpát-medence írásbeliséggel rendelkező viszonylag rövid – mintegy 2000 éves időszakának – forrásadatai kevés említést tesznek a térségről.

Az örökségvédelmi vizsgálat részét képezi a településről és környékéről jelenleg ismert lelőhelyek értékleltára.

1.1 A település történeti leírása

A vizsgált térség jégkor végén kialakult természeti képét az emberi megtelepedés a történelem folyamán jelentősen alakította. A mai Kistelek és szűkebb térségének a fejlődése és története szorosan kapcsolódik az Alföld és bizonyos mértékben az egész Kárpát-medence képéhez. A terület egyik meghatározó természeti jelensége a Duna-Tisza-közének déli részén található homokhátság természetes környezete. A legkorábbi emberi megtelepedés is a mezőgazdasági művelés, állattenyésztés számára megfelelő adottságokkal rendelkező homokhátságon történhetett meg. A térség történeti fejlődésében a helyben élő autochton lakosság folyamatosságát a keletről és délről érkező újabb és újabb, eltérő mértékű és hatású bevándorlások alakították, sok esetben meghatározó módon.

1.1.1 Táj és környezet hatása az emberi megtelepedésre

Kistelek és külterülete a Duna–Tisza-közén, a Tiszától nyugatra helyezkedik el. Külterülete teljes egészében a *Dorozsma–Majsai-homokhát* kistáj területéhez tartozik.

Domborzati szempontból a térség kis relief szintű ártéri síkságnak minősül, melynek tengerszint feletti magassági adatai 77 és 91 m között váltakoznak. Mélyebb részei a folyószabályozás előtt sok esetben időszakosan vízzel borítottak voltak. Az emberi megtelepedés nyomai ettől függetlenül a magasabb és mélyebb fekvésű területein egyaránt megtalálhatóak a történeti korok eltérő klimatikus periódusai okán.

A térség vízrajzát a Dorozsma–Majsai-homokháton jellemző ÉNy–DK-i irányú felszíni tagoltság határozza meg, ahol is a mélyebb fekvésű részeken gyakran időszakosan vízzel borított szikes (szék) tavak alakulhattak ki. A szikes területeket az emberi tájformáló tényező napjainkra erőteljesen átalakította, az egymással párhuzamosan futó, természetes mélyedésekben (semlyékek) felgyülemelő vizeket jelenleg mesterséges csatornák vezetik le a Tiszához. Két meghatározó, mesterséges szabályozott csatornája a Kisteleki-főcsatorna és a Gajgonyai-csatorna.

A régészeti lelőhelyek tanúsága alapján a térség természetföldrajzi adottságai az őskor késői időszakától kezdve (bronzkor) bizonyultak alkalmasnak az állandó, nagyobb létszámú benépesedésre. A település tágabb környékéről ismert szórványos paleolit, neolit és rézkori lelőhelyek nem bizonyítják a terület intenzív használatát az adott régészeti időszakban. A természeti adottságok a korai földműves és pásztorkodó kultúrák számára nem bizonyultak jelentős mértékben alkalmasnak a hosszabb távú megtelepedésre. Sűrűbb településhálózattal a római kor (szarmaták) és a középkor időszakaiban lehet számolni. A mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas területen főként a nagyállattartó pásztorkodás jelentette a domináns ágazatot.

1.1.2 Az emberi megtelepedés környezetre gyakorolt hatásai

Az emberi magtelepedéssel együtt járt a környező természetes kép változása. A folyószabályozások és vízgazdálkodás, az intenzív legeltetés, az egyre növekvő mezőgazdasági terményhozamot váró földművelés, az ipari tevékenységekhez szükséges természeti nyersanyagok beszerzése mind-mind hozzájárultak a természetes környezet átalakulásához. Ennek eredményeként a vizsgált területen napjainkra rendkívül kevés helyen található az eredeti természetföldrajzi képnek megfelelő táj.

A mai Kistelek környékére jellemző gyér neolitik és rézkori megtelepülés során létrejött emberi beavatkozások még jelentős környezeti változást nem gyakoroltak a természetes tájra.

A környezettörténeti kutatások és a régészeti lelőhelyek tanúsága szerint nagyobb környezeti változások a bronzkor közepén, második felében indulhattak meg a vizsgált szűkebb térségben is. Ennek során a növekedő népesség nagyobb területeket fogott mezőgazdasági művelés alá, valamint a technikai fejlődéssel erősödő gazdasági igényeknek (fémművesség, kerámiakészítés fűtőanyaga, földvárak egyéb épületek építőanyaga stb.) megfelelően jelentősen csökkentek az erdőterületek. Feltételezhetően ezekben az időkben történtek az első komolyabb homokmozgások a térségben, melyek az emberi megtelepedés nyomait olykor akár több méter vastag réteggel borították el. Ezeknek a természetes környezetet befolyásoló emberi tényezőknek a mértéke, intenzitása a későbbi történeti korokban – ugyan periódusonként eltérő mértékben és formában – folyamatosan nyomon követhető egészen napjainkig.

Az erdőterületek további csökkenése a termőterületek intenzív növekedése legnagyobb mértékben nem sokkal időszámításunk kezdete után a császárkorban követhető nyomon. Az eddig feltérképezett lelőhelyek elhelyezkedéséből, kiterjedéséből látható, hogy a korábbi évszázadok természeti környezetét az emberi megtelepedés erőteljesen befolyásolhatta. A feltételezhetően jelentős mennyiségű ismert temetkezés, valamint a településeken előkerülő tárolóvermek mennyisége alapján a szarmata populáció rendkívül magas számban volt jelen, élelmezésük megoldása jelentős környezeti hatást gyakorolt a táj fejlődésére, változására.

A lényegesen átalakult természeti környezet a népvándorlás korban tovább változott. A régészeti emlékek alapján ebben az időszakban a térségben élt avarok gazdasági berendezkedésében a pásztorkodás és legeltetés jelentősebb mértékű volt, mint a földművelés. A más földrajzi régiókban vizsgált archaeobotanikai minták mellett ezt hűen tükrözik a régészeti lelőhelyek, hiszen az avar települések általános képe erőteljesen eltér egy szokványos mezőgazdasági termény tárolására szolgáló vermekkel szabdaltszarmata tanya vagy faluhelytől.

Az átalakult természeti táj változásai tovább folytatódtak az Árpád-korban és a középkor során, mikor is a mezőgazdasági termelés ismételten nagyobb szerepet kapott. Az Árpád-korban jelentősen növekedett a települések száma, melyek egymástól néhány kilométerre helyezkedtek el. A települések környékén a szántókat művelték, kisebb részen állatokat tartottak, ezáltal a mezőgazdaság tájformáló szerepe az egész térségre rányomta bélyegét.

A természetes környezet és az emberi tényezők kölcsönhatásai napjainkig folyamatban vannak, melyekhez a szűkebb vizsgálati térség kapcsán elegendő utalni például a természetes vízgyűjtők csatornába történt szabályozásaira vagy akár az újkori vagy modern kori növény és erdőtelepítési szokásokra, melyek a térség valaha őshonos vízrajzát és növényképét mára teljes mértékben átformálták.

1.1.3 Óskor

Az emberiség múltjának leghosszabb periódusát felölelő időszak az óskor. Ez az időszak az első emberek megjelenésétől, a tudatos eszközhasználat kezdetétől a növénytermelő és állattenyésztő életformára történő áttérése át egészen a magas színvonalú fémfeldolgozással és az ezzel kapcsolatos gazdasági fejlettséggel jellemezhető strukturált, komplex módon szervezett társadalmak virágzásáig tartott.

A több évezredes periódus több, rövidebb-hosszabb, főként az anyagi műveltség alapján elnevezett és behatárolható periódusokra tagolható. Beszélhetünk ős-, és

újkőkorszakról, amikor az ősközösségi formák után az ember áttért a termelő gazdálkodásra. Ezt követően az önellátó gazdálkodásra való áttérést követően a technikai fejlődések sorával az emberiség megismerkedett a különféle fémek nyersanyagának beszerzésével, feldolgozásával és az így készült fémeszközök használatával. Ezek a rézkor, bronzkor és vaskor időszakának meghatározott periódusai a régészeti szakirodalomban.

Kistelek környéke a Duna-Tisza-közén található homokhátsági területekhez hasonlóan nem túl gazdag az őskor korai fázisaira keltezhető lelőhelyeiben.

A paleolitikumból vagy más néven őskőkorszakból egyáltalán nem ismertek lelőhelyek vagy leletek a település térségéből. Mindannak ellenére, hogy a tágabb környezetéből középső paleolit megtelepedésre utaló nyomok ismertek. Felgyő határában ugyan szórványos emlékként, de egy Moustiéri műveltségre jellemző kialakítású kőpenge került elő, illetve a viszonylag közeli Szeged-Öthalom lelőhelyről vadásztáborra utaló telepnyomok származnak. Feltételezhető, hogy Kistelek térségében is előfordulhatnak ilyen emlékek, mélyen a több méter vastag utolsó jégkori feltöltődési réteg alatt.

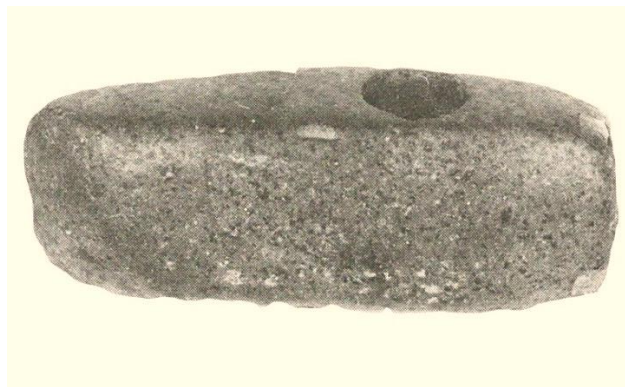
Átmeneti kőkor (Kr. e. 10000–6000), újkőkőr (Kr. e. 6000–4500/4400) és rézkor (Kr. e. 4500/4400 – 2700/2500)

A paleolitikum után következő, mintegy 4000 évet átölelő periódus elnevezése az átmeneti kőkor (mezolitikum). Ez az utolsó jégkorszakot követő, felmelegedéssel járó időszak volt az a periódus, amikor a maihoz hasonló éghajlati és természeti környezet kialakult a Kárpát-medencében. Az átalakuló növény és állatvilág a korábbi időszakok emberét új kihívások elé állította. Az ezekhez történő igazodás a megváltozott anyagi műveltségben – a régészeti leletekben – nyomon követhető.

A Kárpát-medencében jelentősebb átmeneti kőkorra sorolható megtelepedés az Észak-Alföldről, főként a Jászságból ismert. Más területekről mindösszesen szórványos, bizonytalan eredetűnek vélhető emlékek ismertek e korszakból. Kistelek környékéről nem ismert mezolit anyagot prezentáló lelőhely.

Az átmeneti kőkor időszaka után következő, egyik legjelentősebb régészeti periódus az újkőkorszak (neolitikum). Ez a mintegy 2500 év hosszúságú, a Kárpát-medence első földműves kultúráit jelentő népségek megtelepedésének szakasza, mely kora, középső és késői időszakokra tagolható. Ekkor vált általánossá a növénytermesztés és az állattartás, mely gazdasági fejlődések társadalmi átalakulásokat is magukkal hoztak. Főként a Balkán-félszigetről érkező, magas szinten szervezett közösségek jelentek meg, melyek társadalmi strukturáltsága például a régészeti lelőhelyeken feltárható települések szerkezetében és a temetkezésekben megfigyelhető rituális szokásokban tükröződnek.

A Duna-Tisza-köze természetföldrajzi adottságai miatt nem kifejezetten bizonyult alkalmasnak az újkőkori földműves közösségeknek, lelőhelyeik elszórta fordulnak elő a homok-, és löszháttal tagolt, viszonylag kevés, bő vízü folyóval rendelkező területeken. Ennek megfelelően Kistelek határából is kevés újkőkori településnyom ismert. Sokáig mindösszesen egy szórványként, előkerült, településnyomokhoz nem köthető, vélhetően újkőkori kőbalta szerepelt a Móra Ferenc Múzeum gyűjteményében Kistelek lelőhellyel (1. kép). Köszönhetően a 90-es évek elején elvégzett topográfiai vizsgálatoknak, mára elmondható, hogy a település belterületétől ÉNy-ra, a Perceli-tanyák határrészben egy nagyobb ÉNy-DK irányú természetes mélyedéstől Ny-ra több helyszínen is kerültek elő olyan leletek, melyek újkőkori megtelepedésre utalnak (nyilvántartási szám: 11842, 18854). Az ismert két neolitikus lelőhely egymáshoz viszonylag közel, mintegy 1,5 kilométeres távolságban helyezkedik el.

1. kép: Szórványleletként előkerült kőbalta Kistelek határából.

A késő újkőkör végét jelentő időszakban, több, mint 6000 évvel ez előtt, történt gazdasági és társadalmi átalakulások során új periódus köszöntött be a Kárpát-medence egészében, melyet a réz általános használatának elterjedéséről rézkornak nevezett el a kutatás. Az ékszerként már a késő újkőkorból felbukkanó fémet nagy mennyiségben kezdték el használni a mindennapokban, eszközöket és fegyvereket készítve belőle. A mintegy 2000 év hosszúságú periódust, az egyes műveltségekre jellemző, régészeti leletanyagban ránk maradt emlékek alapján a kutatás – a neolitikumhoz hasonlóan – kora, középső és késői fázisra tagol.

Jelenleg a rézkorból egyetlen régészeti lelőhelyet sem ismerünk Kistelek határából, mely jól példázta, hogy az őskor korai szakaszaira sorolható lelőhelyek emlékei meglehetősen szórványosak a vizsgált területen. Ez több tényezővel magyarázható, melyek mindegyikénél a térség természetföldrajzi adottságai a fő indokok.

A lelőhelyek hiánya egyrészt magyarázható a térség talajtani adottságaival, ugyanis a homokos, alacsony humusz tartalmú termőtalajok nem biztosítottak olyan adottságokat, melyek teljes mértékben kielégítőek lehettek volna a főként növénytermesztéssel foglalkozó kezdetleges gazdálkodásoknak. A kora és középső rézkori pásztorkodó kultúrákra azonban ez nem vonatkozhat. A lelőhelyek alacsony száma másrészt részben magyarázható egy egészen az újkorig nyomon követhető geológiai jelenséggel, mégpedig a homokmozgásokkal. Az elmúlt évek beruházásaihoz kapcsolódó régészeti munkák alkalmával több területen sikeres megfigyeléseket lehetett tenni azzal kapcsolatban, hogy a Duna–Tisza-közén előforduló, történeti forrásokból is jól ismert futóhomok számos alkalommal régészeti időszakok teljes rétegsorát elfedte. Ismertek olyan lelőhelyek, amelyek akár a mai felszíntől mért 1,5–2 méter mélységben tartalmazzák összefüggő régészeti emlékeket. Ezeket a rétegeket a modern kori talajművelések és természetes eróziók sem pusztították olyan mértékben, hogy ismét napvilágra kerülhessenek az eltemetett leletek. Vélhetően a Kistelek környéki rézkori lelőhelyek jelenlegi hiánya is ezzel magyarázható, hiszen a tágabb környezetből, mint például a szomszédos Pusztaszerről, Ópusztaszerről több lelőhelyről ismertek a korszak települései és halomsírijai.

Bronzkor (Kr. e. 2700/2500 – 900/800)

A késő rézkor végét jelentő időszakban történt bonyolult gazdasági és társadalmi átalakulások során új periódus köszöntött be a Kárpát-medence egészében, melyet a réz és ón ötvözéséből keletkezett új fém, a bronz általános használatának elterjedéséről bronzkornak nevezett el a kutatás. A réznél erősebb ötvözött anyag használata általánosan elterjedt az egész Kárpát-medencében, így a Duna–Tisza-közén is egyaránt. A gazdasági fejlődésben az új fém használata és az annak előállításához szükséges technikai ismeretek megszerzése mellett nagy szerep jutott többek között a Kelet-Európából közvetített, házasított ló megjelenésének.

A közel 1500–2000 év hosszúságú bronzkort, az egyes műveltségekre jellemző, régészeti leletanyagban ránk maradt emlékek alapján a kutatás – a neolitikumhoz és rézkorhoz hasonlóan – kora, középső és késői fázisra tagol.

Kistelek határa jelenleg ismert bronzkori lelőhelyekben sem bővelkedik. Különböző fázisainak emlékanyagai 11 örökségi elem területéről ismertek a térségből (3. kép). A lelőhelyek terepbejárás során azonosított településnyomok.

A település határában a bronzkori lelőhelyek között majdnem valamennyi ismert régészeti műveltség megjelenik emlékanyagával, így Makó, Halomsíros és gávai kultúra emlékei egyaránt fellelhetők a település határában és annak tágabb térségében. Intenzív településhálózatot vagy jelentősebb megtelepedési központokat ugyan nem ismerünk jelenleg a térségből, de az emberi jelenlét folyamatos lehetett a bronzkor teljes szakaszában (2. kép).

2. kép: Közelebről már pontosan nem beazonosítható lelőhelyen feldúlt temetkezésből származó bronzkard Kistelek határából.

Vaskor (Kr. e. 900/800 – 0)

A késő bronzkor végén Kelet–Európából bevándorló népcsoportok jelentek meg az Alföld területén. Ezzel a vándorlási hullámmal ismételten technikai újítások érkeztek a Kárpát-medencébe, a több rétű átalakulással kezdetét vette a vaskor. Az időszak a korábbi periódusokhoz hasonlóan, nevét onnan kapta, hogy egyre szélesebb kulturális körben teret hódított a vas felhasználása. A fém nyersanyagának beszerzése egyszerűbb volt, mint a réz vagy a bronz egyéb összetevő anyagainak, illetve a feldolgozott ércből készített termékek jóval időt állóbbaknak bizonyultak használati eszközként, mit a korábbi évezredekben használt elődeik. A régészeti kutatások az időszakot egy korai és egy késői fázisra tagolják, mindkét periódus jellegzetessége, hogy a Kárpát-medencében addig idegen eredetű népesség migrációjával vette kezdetét. A korai időszakban keletről, míg a késői szakaszban nyugatról meginduló népcsoportok jelentek meg az Alföldön.

Időrendileg vaskorra sorolható lelőhelyekben nem bővelkedik Kistelek és tágabb környezete. A közhiteles lelőhely nyilvántartás és múzeumi adattári anyagok alapján jelenleg mindösszesen két (nyilvántartási szám: 18850, 33523) területéről ismert a korszakhoz sorolható emlékanyag (3. kép). Ezek mindegyike a térségében végzett szisztematikus terepbejárások alkalmával előkerült, szórványos jellegű településnyomhoz tartozik. Egy esetben kerültek elő olyan kerámiatöredékek, amely alapján biztosan kelta emlékeknek lehetett meghatározni a lelőhelyet.

Mindezek mellett Kistelek határából ismert 14 olyan örökségi elem, melyek az előkerült kerámialeletek alapján őskorinak tarthatóak, de pontosabb és időrendi szempontból szűkebb időintervallumba történő besorolásuk nem volt lehetséges (3. kép).

1.1.4 Római kor, császárkor

A vaskor végén az Alföldön élő kelta törzsek nyomai jelen ismereteink szerint a Kr. e. 2. századig mutathatóak ki. A Kr. e. 2. század és a Kr. u. 2. század közt eltelt több évszázadnyi időből régészeti emlékek viszonylag szórványosan ismertek, azok időrendi besorolása több bizonytalanságot hordoz magában.

Szarmaták (0 - 450/500)

Az Alföld ligetes sztyeppéit a Kr. u. 1. század során az iráni eredetű, Kelet-Európában nomád pásztorkodó életmódot folytató szarmaták törzsei kezdték benépesíteni és egészen a kora középkori népvándorlások megindulásának kezdetét jelölő hun korszakig (4. század utolsó harmada, 5. század első harmada) a térség meghatározó gazdasági, társadalmi és politikai tényezőivé váltak. Mindeközben a mindösszesen egy napi járóföldre fekvő Dunántúlon a Római Birodalom kezdte meg Pannonia provincia megszervezését és felvirágoztatását. Ez a távoli szomszédság a következő évszázadokra a szűkebb vizsgált térségre jelentős politikai és gazdasági tényezőként hatott.

A Kárpát-medencében, így a mai Kistelek határában is, a Kelet-Európában jellemzően megszokott és gyakorolt nomadizálásukat a környezeti feltételek okán feladni kényszerültek, melynek következtében életmódjuk gyökeresen megváltozott. Ennek során fokozatosan letelepültek és megjelentek a földművelő tevékenységet jelző tanyáik, falvaik és a történeti forrásokból ismert alföldi „városaik”, azaz az állandó településeik.

A mai Kistelek külterületéről a római császárkor időszakából mintegy 45 lelőhelyről ismertek az emlékeik (5. kép). Ezzel a 400 - 500 éven keresztül folyamatos szarmata megtelepedés az Árpád-kori és újkori emberi jelenlét mellett a legintenzívebb időszakot és talán a legmagasabb populációt mutatja a térségben.

Településeikről Kistelek határában történt feltárásokon és más területen végzett megfigyelések alapján elmondható, hogy főként a letelepült, fejlett és intenzív

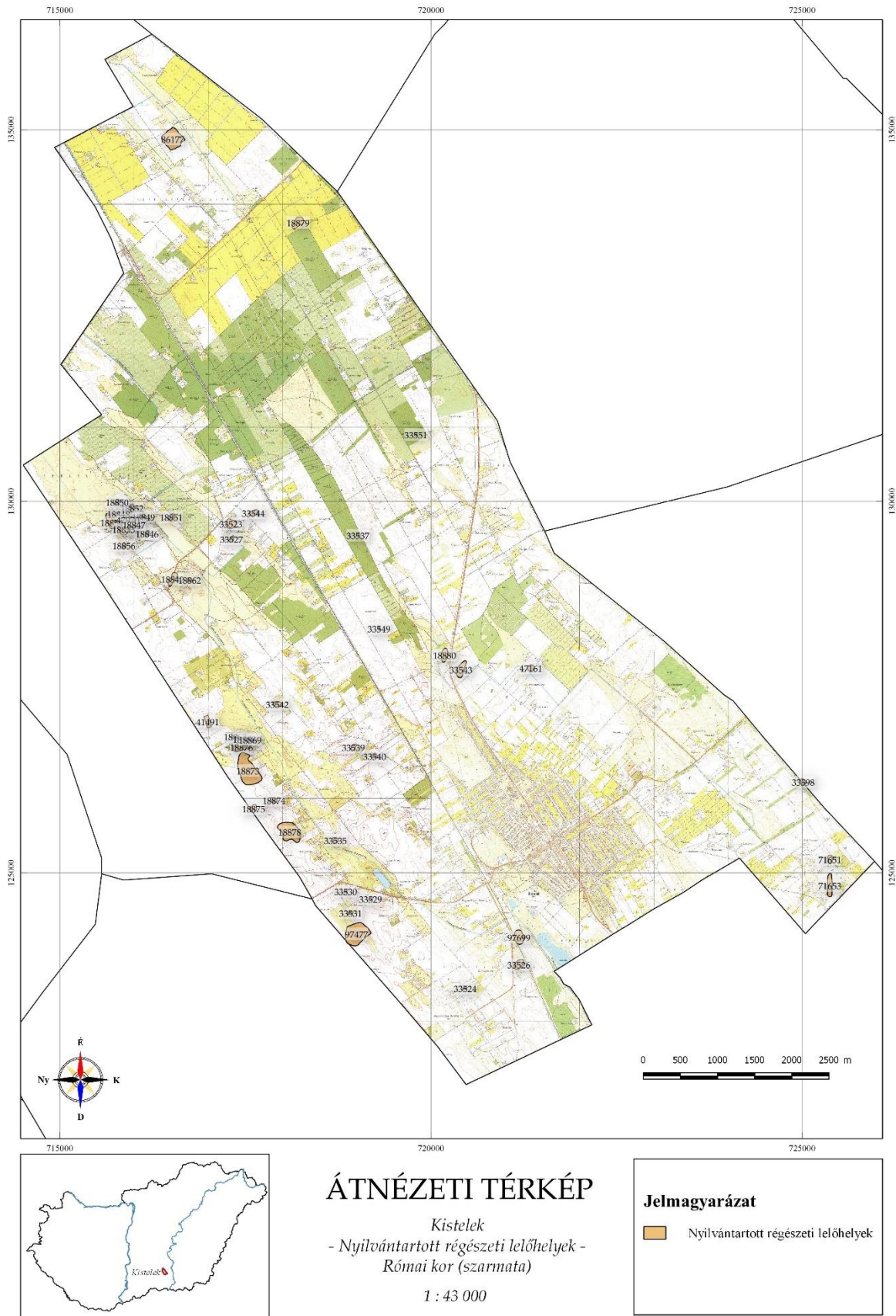
mezőgazdasági kultúrával rendelkező emlékeik fordulnak elő túlnyomó részt. Mindezek mellett a komplex gazdálkodásukhoz az állattartás mellett hozzátartozott a háztartásokban vagy szervezettebb keretek között végzett kézműves tevékenységek egyaránt.

A településeik mellett Kistelek határából mindösszesen három lelőhelyről ismertek temetkezéseik (nyilvántartási szám: 18842, 41491, 18852). A sűrű településhálózat okán további temetők előfordulásával szükséges számolni bármiféle földmunkával járó változtatások esetében, hiszen lelőhelyeik jelenleg még pontosan ismeretlenek, felszíni nyomok alapján nem azonosíthatóak.

Sírjaikat sok esetben árokkal vették körül, és a temetkezés fölé minden bizonnyal halmokat emelhettek. Mára ezek jelentős része erodálódott és a felszínen szinte semmiféle nyoma nem látható valamikori meglétének. A keretelt temetkezésekre csak a feltárásokon előkerülő árkok vagy a műszeres lelőhely-felderítések során kimutatható elváltozások utalhatnak. A sírokba halottaikat gazdagon felékszerezve használati eszközökkel (kés, fegyver, edények stb.) felszerelve (4. kép), a túlvilági élethez étel-ital melléklettel ellátva helyezték örök nyugalomra.

4. kép: Lovas harcost ábrázoló emailbetétes római korongfibula Kistelek, Kisteleki tanyák (Gera-föld, 27/13. lelőhely, nyilvántartási szám: 18852) határában feltárt szarmata temetkezéséből (Balogh-Korom-Kóbor-Türk 2005).

5. kép: Római kori, szarmata régészeti lelőhelyek Kistelek környékén.

1.1.5 Népvándorlás kor: hunok, germánok, avarok (450/500 – 800/900)

A viszályoktól közel sem mentes, római-szarmata kapcsolatokról szóló alföldi császárkori időszaknak egy a 4. században megjelenő jelentős politikai tényezőt képező államalakulat, a hun birodalom vetett véget. A Kelet-Európában a hunok megerősödésével és terjeszkedésével kapcsolatosan megindult folyamatok a Kárpát-medencére is hatást gyakoroltak. Megkezdődött a történeti korokból adatolt, egész Európára jelentős változásokat hozó népvándorlások időszakának fejezete.

A hunok megjelenése a vizsgált terület 4. század végéi 5. század elei periódusára közvetlen hatást gyakorolt, hiszen feltételezhetően a tágabb térségbe – valószínűleg a Körös–Maros-közébe – került az egész Római Birodalmat rettegésben tartó fejedelmi központ. Elképzelhető, hogy ezen rövid történeti időszak emlékeit őrzik a Kistelek határából ismert késő szarmata településnyomok, melyek a hun kori katonai hadműveletek háttérországát képezhették.

A kora népvándorlás korában a Kárpát-medencébe, így az Alföldre is jelentős mennyiségű germán eredetű, főként gepida lakosság érkezett, akik Attila halála után, a hun birodalom részekre szakadását követően helyben maradtak.

A Duna–Tisza-közéről csak szórványos, bizonytalan eredetű régészeti emlékeik ismertek, ezeken a területeken minden bizonnyal a népes populációban megtalálható szarmaták voltak az 5. században is jelen. Kistelek határából mindösszesen egy bizonytalan leletkörülmények közül származó, impozáns 5–6. századi, germán jellegű fibula és csat került a szentesi múzeum gyűjteményébe (6. kép). Ezen kívül a topográfiai munkálatok és a feltárások alkalmával egyetlen esetben sem kerültek elő biztosan germán emlékekhez sorolható leletek.

6. kép: Bizonytalan leletkörülmények közül származó germán viseleti elemek Kistelek környékéről.

A népvándorlás kor későbbi időszakában az 567-ben lejátszódó gepid-langobárd háború után a nagyállattartással és földműveléssel foglalkozó, Kelet-Európából érkezett nomád avar népesség telepedett meg a Duna-Tisza-közén. A több mint három évszázadot átívelő avar periódust a régészeti kutatások jelenleg három – kora, közép és késő – időszakra tagolják. Mindhárom időszak bekövetkeztének esetében vagy újabban beérkező csoportok megjelenése vagy belső átalakulási folyamatok játszottak szerepet. A tágabb földrajzi régió a Duna-Tisza-közén főként a korszak korai periódusában játszott vezető szerepet, ugyanis a gazdag régészeti lelőhelyek (pl.: Bócsa, Kecel, Kunbábony) tanúsága alapján valamire a vizsgált térségtől kissé északabbra helyezkedhettek el a fejedelmi központok (7. kép).

Kistelek határából jelenleg 11 népvándorlás kori és avar lelőhelyről van tudomásunk (8. kép), melyek mindegyike terepbejárás vagy feltárás alkalmával azonosított településnyom. A településnyomok közelében számolni kell az avar temetők előkerülésével.

Településeiken az árkok/árok rendszerek-gödrök-kemencék jelölik a főként nagyállattartással és e mellett csak másodlagosan növénytermeléssel foglalkozó gazdálkodási formát. Az egyik kisteleki lelőhelyről (Kisteleki-főcsatorna) az M5 autópálya nyomvonalán végzett megelőző feltárásokból ismert egy avar településen megfigyelt műhelykörzet is, ahol a közelből bányászott gyepvasérc feldolgozásának emlékeit dokumentálták a feltárók (nyilvántartási szám: 18842). Általánosan előforduló lelettípusnak ebben az időszakban is a kerámia tekinthető, melyeknek fő jellegzetessége a rendkívül alacsony technikai kivitel, mely kontrasztosan szembeötlő, hiszen az időszak ötvös termékei az egyik legkiemelkedőbb minőségű és technikai színvonalú darabokhoz sorolhatóak a régészeti korok évszázadaiban.

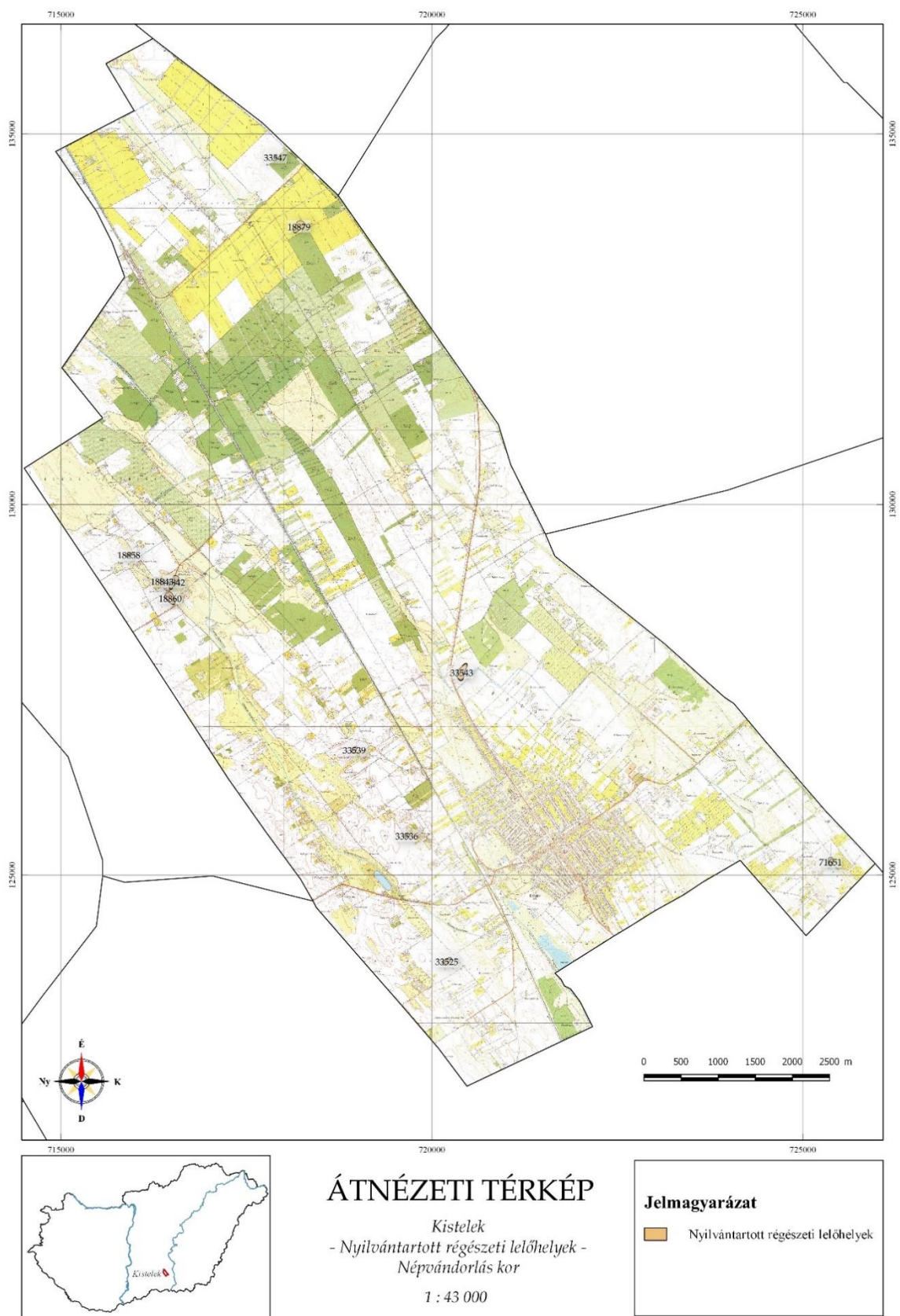
Mindezek mellett az elmúlt évtizedek során a Duna-Tisza-közén, a homokhátsági vidékeken folytatott régészeti kutatások rávilágítottak arra, hogy számos területen, nagy kiterjedésű lelőhelyeik előfordulhatnak, olyan formán, hogy a felszíni terepbejárások alkalmával nem, vagy csak nagyon szórványosan kerülnek elő kerámialeleteik. A sűrű megtelepedésük oka a térség természetföldrajzi adottságaival

magyarázható, ugyanis a füves-ligetes, kevésbé jó termőhözammal rendelkező területek a nagyállattartás számára megfelelő legelőket biztosítottak.

Településeikre jellemző szerkezeti sajátosságok (nagy kiterjedésű területhasználat, rendkívül szórt szerkezet) miatt várható, hogy korábban lokalizált, viszonylag kisebb kiterjedésű lelőhelyeik a későbbiekben további terepi vizsgálatok során jelentősen bővíthetnek. Különösen igaz ez a szórványos jellegű településnyomokat prezentáló helyszínekre.

7. kép: Kora avar lószerszámok (1, 4: kengyel; 2-3: zablák) és kard Csengele, Jójárt-tanya lelőhelyről.

8. kép: Avar és népvándorlás kori régészeti lelőhelyek Kistelek környékén.

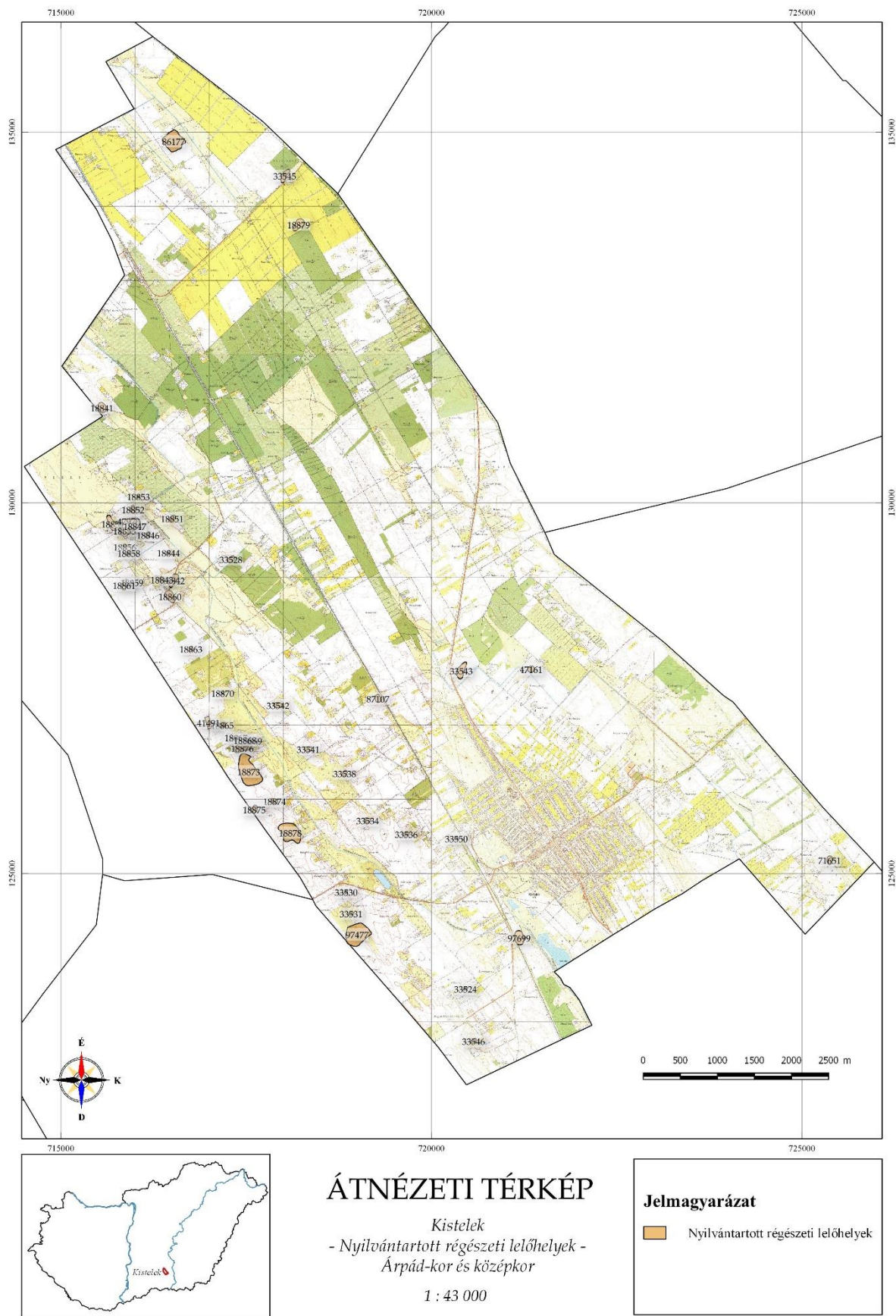
1.1.6 Honfoglalás-, Árpád-, középkor és törökkor, újkor

Honfoglalás kor (800/1000)

A Tiszántúlon és a Duna-Tisza-közén élő késő avar közösségek életét a történeti forrásokból ismert 9. századi Balkán-félszigetről induló bolgár támadások valószínűleg megviselték, de a korábbi vélekedésekkel ellentétben a legújabb régészeti kutatások eredményeként semmi esetre sem változtatták lakatlan sivataggá. A 9. század második felében a 880-as 890-es évekbe megjelenő magyarság a korábbi avar közösségeket itt találhatta. Együttélésük Kistelek környékén ugyan még kevés adattal támasztható alá, de mindenképpen említésre méltó az M5 autópálya nyomvonalán Percelen, (Kistelek, Zákány-tanya, nyilvántartási szám: 18860) feltárt lelőhelyrészlet, ahol 8–10. századra keltezhető, nagy mennyiségű leletet prezentáló településrészlet került elő.

9. kép: A csengelei honfoglalás kori hajfonatkorong.

10. kép: Árpád-kori és középkori lelőhelyek Kistelek határából.

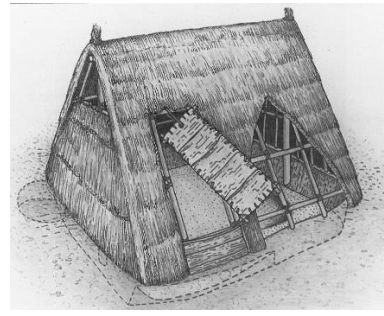
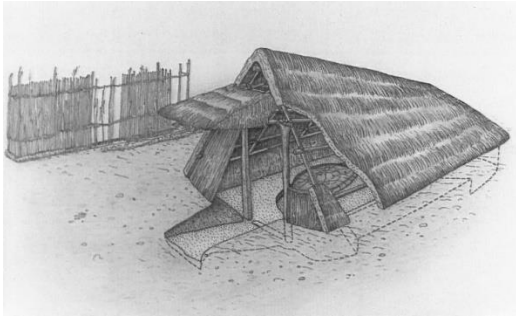
Árpád-kor (1000 - 1301)

A történelemkönyvekből jól ismert, honfoglalás és kalandozások utáni időszakot az I. István nevével fémjelzett államalapítás követte. A Magyar Királyság megalapításával kezdetét vette az első királyi dinasztia, az Árpád-ház uralkodása. Az időszak kutatásával kapcsolatosan már nem kizárólag csak a régészeti lelőhelyekre és leletekre lehet támaszkodni, hanem a fennmaradt írott források adataira is. A régészeti szakirodalom az ez időhöz köthető emlékműanyagot Árpád-korinak nevezi.

Az Árpád-kori lelőhelyek tanúsága alapján – a császár korhoz hasonlóan – sűrű településhálózat létezett a térségben, melyet jól tükröz, hogy összesen mintegy 23 lelőhelyről ismert különböző méretű Árpád-kori településnyom (10. kép). Az Árpád-korból viszonylag kevés írásos forrás maradt fenn a térség településeivel és lakosságával kapcsolatosan.

A lelőhelyek kiterjedése – a szarmata vagy avar falvakhoz hasonlóan szintén – jelentős mértékben nagyobb lehetett a közhiteles nyilvántartásban szereplő jelenlegi méreténél, különösen igaz ez a szórványos jellegű településnyomokat prezentáló elemekre. Ezt az elmúlt évtizedek beruházásaihoz kapcsolódó feltáró munkálatok jól bizonyították más térségekben. Az avar településekhez hasonlóan az Árpád-korra is jellemző a ritkás, szórt szerkezet. A településeken feltárható jelenségek általában a földbemélyített lakóházak (11. kép), szabadtéri kemencék és tárolóvermek, kutak, melyek a mindennapi élet töredékes lenyomatait tükrözik napjainkra.

A kereszténység felvételével a honfoglalás korában általában használatos soros temetőket fokozatosan felhagyták és megjelentek a templomok körüli sírkertek. Talán ezzel is magyarázható, hogy az Árpád-kor időszakából – a korábbi történeti periódusokhoz képest – jellemzően kevesebb a temető, mint a településnyom. Minden bizonnyal több település használt egy-egy temetőt. Különösen igaz ez a templom körüli temetkezésekre, melyek használata sokszor egészen az újkorig szokásban volt. A lelőhely nyilvántartások adatai szerint Kistelek határából Árpád-kori templom nem ismert.

11. kép: Árpád-kori félig földbemélyített épületek rekonstrukciós rajzai néhány Ópusztaszeren feltárt jelenség alapján.

A Duna–Tisza-közének kora középkori fejlődésében egy a 13. század derekán bekövetkezett komoly krízis vetett véget. Az 1241–1242 során lezajlott mongol támadás a térségben igen jelentős károkat okozott, a települések nagy része elnéptelenedett, az itt élő lakosság elpusztult vagy elmenekült. Ezt számos a térségben felfedezett régészeti jelenség (elrejtett kincsleletek, leégett épületek stb.) jól példázza. A térség történetében jelentős változások a 13. század második felében, a kunok betelepülésével történhetett meg. A történeti forrásokból és helynevekből (Kiskundorozsma, Öttömös, Üllés, Csólyospálos, Csengele stb.) is kimutatható, hogy a tatárjárást követően a mai Kistelek környéke is a kunok szállásterületéhez tartozott.

Késő középkor, törökkor, újkor (1301 - 1711)

A mai Kistelek elődjét képező középkori településről nem rendelkezünk közvetlen bizonyítékkal. A térségről szóló kevés írásos emlék nem tesz említést a településről. A szűkebb földrajzi régió meghatározóan fejlődő központjává Szer válhatott, ahol a Bor-Kalán nemzetség által alapított monostor körül fokozatosan egy virágzó mezőváros fejlődött ki a 14–16. századra.

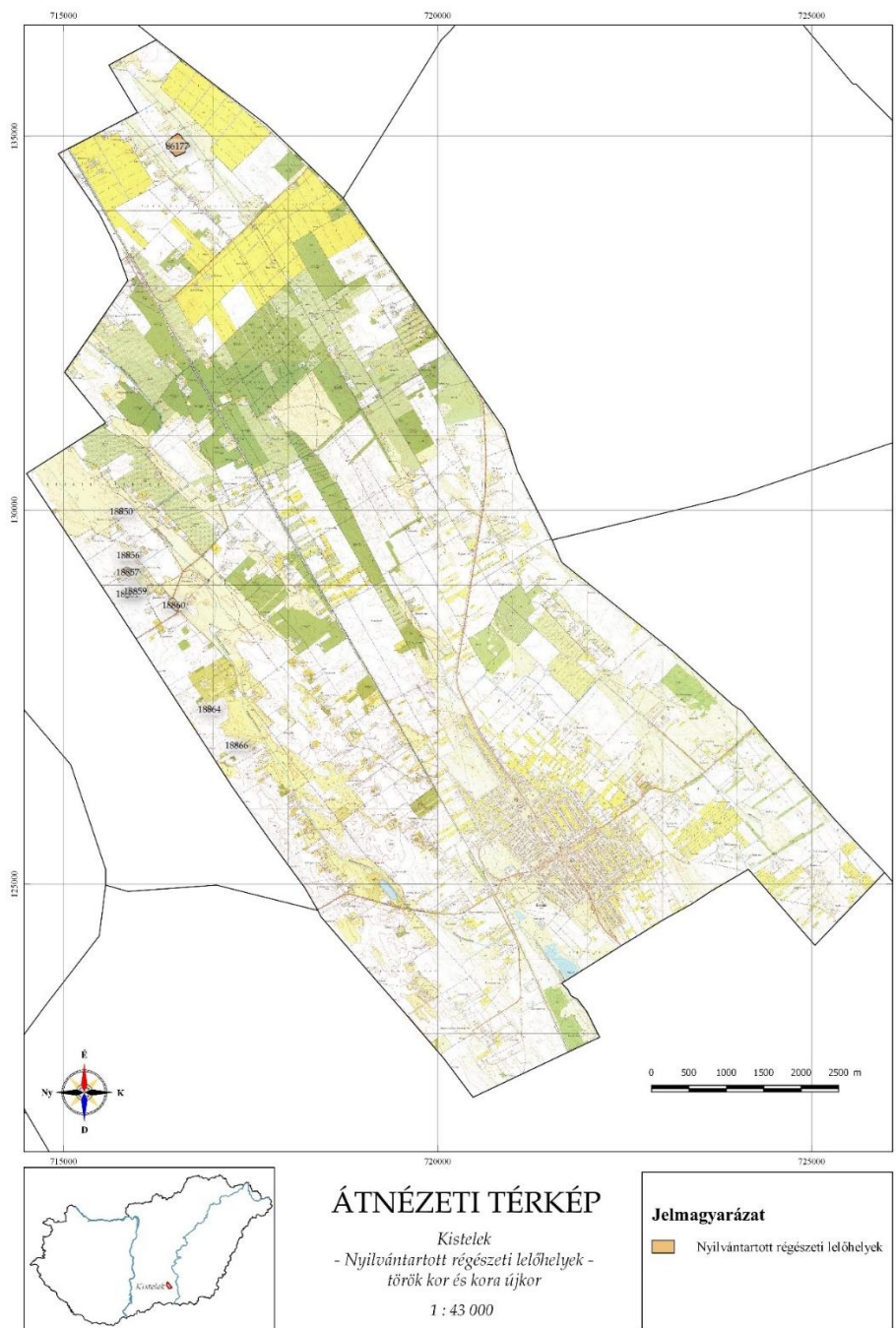
Az adatok hiánya ellenére múzeumi gyűjteményekben található több olyan 14–16. századra keltezhető lelet, mely arra enged következtetni, hogy létezett egy vélhetően jelentősebb település, feltételezhetően a kisteleki erdők környékén. Ezt jól példázza, hogy erdőirtás során került elő több kályhaszem, melyből egy ép darab a Kiskun Múzeum gyűjteményében található. Feltételezhetően egy középkori vasmegmunkálásra utaló vasbuca olvasztó kemence is erről a környékről származhat. A szegedi Móra Ferenc

Múzeum gyűjteményében – sajnos közelebbi helymeghatározás nélkül – több 16. századi éremlelet szerepel Kistelekről. Ezek között az egyik egy I Ferdinánd vereteiből álló 36 darabos kincslelet, mely valószínűleg a török háborúk valamely szomorú eseménye során kerülhetett elrejtésre. A szórványos emlékként őrzött középkori leletek sorát gazdagítja egy 15–16. századból származó bronz harangtöredék, mely arra enged következtetni, hogy egy templom is állhatott a környéken. Ezt megerősíti egy 18. századi forrásrészlet, mely a mai Kistelek környékén egy az út mellett romjaiban álló, kőből épített templomot említi.

A legtöbb, szórványos emlék pontos előkerülési helye nem azonosítható. A település környékén végzett szisztematikus terepbejárások során ugyan 11 középkori és törökkori emlékeket szolgáltató lelőhely felmérésre került, de ezek egyike sem volt olyan jellegű, amely egy komolyabb, nagyobb településre utalhatott volna (12. kép). Feltételezések ugyan vannak arról, hogy a város jelenlegi temploma helyén helyezkedett el egy korábbi, középkori előzményekkel rendelkező épület, de jelenlegi ismereteink szerint ez nem igazolható. A középkori templom és település pontos helyének beazonosításra jelenleg nem lehetséges.

Annyi bizonyos, hogy 1526-ban, a mohácsi csatavesztés után Budáig felvonuló, majd onnan visszaforduló török seregek Ibrahim nagyvezír vezetésével a Duna–Tisza-közének majd mindegyik települését feldúlták. Ez nem kerülte el a mezővárosi rangban álló Félegyházát és Szert sem ugyan úgy, mint a Kistelek közelében létező középkori települést sem. Ezt követően az élet még tovább folytatódott és a feldúlt települések szinte valamennyi esetben visszatelepültek, melyet jól példáznak a Kistelek környékéről előkerült éremleletek is, ugyanis valamennyi 1526-ot követően kerülhetett kibocsájtásra, majd azt követően a földbe. Az ez után történeteket jól mutatja, hogy a szórvány leletek között már 17 századi veretek például nem szerepelnek. Ennek magyarázata minden bizonnyal az lehet, mely a környező és majdnem az egész Alföld településhálózatában végbement pusztásodás folyamatában kereshető, mégpedig, hogy a 15 éves háború viszontagságait már nem tudták elviselni a kisebb-nagyobb településeken élők. A harci cselekményeket túlélő lakosság a nagyobb biztonságot jelentő városokba vagy egészen más földrajzi régiókba költözött.

A török kiűzése utáni időszakban a térség lassan, fokozatosan népesült be ismét. Kistelek fejlődésében fontos szerepet játszott, hogy a Budára vezető postaút ekkoriban már nem a korábbi Szer mezővárost érintve, hanem itt haladt el. Mivel a terület mintegy 30–30 kilométernyire feküdt Szegedtől és Kiskunfélegyházától, postaállomás létesítésére is sor került. A területről a 18. században készült első katonai felmérésen a település már a máig megmaradt keresztutcás szerkezetével látható számos épülettel ábrázolva.

12. kép: Törökkori és kora újkori régészeti lelőhelyek Kistelek környékén.

1.2. A település régészeti örökségének felmérése

A kulturális örökség régészeti javai egyszeri és megismételhetetlen elemeket jelentenek, melyek általános védelem alatt állnak a jelenkor és a jövő számára. Csak az a régészeti lelőhely védhető meg az utókor számára, amelyet ismerünk. Ennek értelmében a települések bel-, és külterületén található régészeti emlékek felmérése és folyamatos kontrollálása rendkívül fontos feladatot jelent.

Kistelek és térsége régészeti lelőhelyeiről, leleteiről már a 20. század első felétől kezdődően rendelkezünk adatokkal. Több, mezőgazdasági munkák alkalmával előkerült lelet a 20-as, 30-as évekbe került a szentesi vagy a szegedi múzeum gyűjteményébe, köszönhetően a tárgyakat összegyűjtő és átadó helyi tanítóknak.

A település határában jelentősebb, szisztematikus régészeti kutatások a '90-es évek első felében történtek. Ekkor a Szegedi Egyetem régészhallgatóinak lelkes csapata, Szász Dániel vezetésével nekilátott a Kistelek és környékén található régészeti lelőhelyek topográfiai módszerrel történő feltérképezésének. A munkálataik során több, mint 60 lelőhely, azaz a jelenleg ismert örökségi elemek túlnyomó része, került elő. E nagyszabású szisztematikus gyűjtőmunka rakta le az alapjait a napjainkban is zajló folyamatos terepi kutatásoknak.

A község régészeti emlékeinek felderítésében és feltárásában az 1990-es években és a 2000-es évek elején újabb lendületet az M5 autópálya építéséhez kapcsolódó örökségvédelmi munkálatok adtak. Ennek során a tervezett nyomvonal bejárásával újabb lelőhelyek kerültek elő, melyeknek feltárása az útépitést megelőzően elvégzésre került. Ennek eredményeként összességében több ezer négyzetméter felületen nyílt lehetőség, szarmata, avar és Árpád-kori településrészletek feltárására, melyeket az építkezés földmunkái elpusztítottak volna.

Az értékfelmérő vizsgálatok – ugyan alkalmilag – de azóta is folyamatban vannak, minden egyes terepi munkánál újabb és újabb régészeti emlékek kerülnek elő.

Mindezek mellett a 2000-es évektől kezdődően a megfelelő örökségvédelmi törvény hatására folyamatosan tapasztalható a kisebb-nagyobb megelőző jellegű (régészeti megfigyelés, megelőző feltárás) régészeti munkálatok elvégzése a település térségéből.

Az adattári gyűjtésen, terepbejáráson és egyéb feltáró munkán alapuló értékvizsgálatok alapján elmondható, hogy Kistelek közigazgatási határában jelenleg 78 nyilvántartott lelőhely található, melyek általános védelem alatt állnak (13. kép). Nem ismertek kiemelten vagy egyedileg védett vagy éppen épített emlékekből álló fokozottan védett lelőhelyek.

Továbbá a település határából jelenleg egyetlen halomsírt vagy arra utaló adatot sem ismer a közhiteles lelőhely nyilvántartás. Mindannak ellenére, hogy a térségben több régészeti korszakban jelen lehettek azok. Elegendő itt utalni a tágabb környékről szép számmal ismert rézkori kurgánokra vagy a késő bronzkori halomsíros kultúra temetkezéseire vagy a római kori szarmata körárkos sírokra. A térség talajtani és természeti adottságai alapján azonban mára ezek teljesen elpusztultak.

A nyilvántartott örökségi elemek jelentős része a felszíni lelet-előfordulás alapján azonosított településnyomhoz tartozik. A települések magas számához képest, mindösszesen néhány temetkezési hely ismert. Az előforduló lakóhelyek és a vélhető lakosságszám alapján ezek száma jóval nagyobb lehet, váratlan előkerülésükkel szükséges számolni bármilyen földmunkával járó változtatás esetében.

Továbbá, az értékvizsgálatok tanúságai alapján elmondható, hogy a korábbi évtizedekben elvégzett, alaposnak és pontosnak tartható kutatások ellenére, számolni lehet újabb felszíni nyomokkal rendelkező települések és egyéb lelőhelyek előfordulásával vagy az ismert örökségi elemek bővülésével egyaránt.

A modern módszerekkel történő lelőhelyfelmérések és az elmúlt évtizedek ásatásai igazolták, hogy a felszíni nyomok alapján viszonylag kisméretűnek bizonyuló lelőhelyek esetében jelentős méretváltozásokkal lehet számolni. Ez a területek igénybevételekor, földmunkával járó változtatások végrehajtása során jelentős örökségvédelmi kockázatot jelent, melyet már a tervezés fázisában érdemes figyelembe venni.

Módszeres, több éven keresztül, a vegetáció miatt lehetőleg több évszakon átívelően, elvégzett roncsolás mentes vizsgálatokkal jelentős mértékben gyarapítható a község ismert, megfelelően felmért lelőhelyeinek száma.

13. kép: A közhiteles nyilvántartásban szereplő régészeti lelőhelyek Kistelek környékén.

1.3 A település régészeti lelőhelyeinek értékleltára

A tanulmány **1. számú mellékletében** megtalálhatóak a település területéről ismert, nyilvántartott régészeti lelőhelyek főbb adatai. A melléklet tartalmazza azon lelőhely adatait is, melyek területe csak részben esik Kistelek közigazgatási határba.

Az egyes lelőhelyek azonosításának érdekében ajánlott a közhiteles lelőhely-nyilvántartásban szereplő *nyilvántartási szám* (azonosító szám, KÖH szám) és *Lelőhelynév* használata. Ezzel elkerülhető a többféle sorszámozással és névváltozattal ellátott lelőhelyek keveredésének lehetősége. Az egyes szócikkekben külön feltüntetésre került a *Lelőhelyek közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma, lelőhely névváltozata* melyek a Szakhatósági véleményekben és eljárások során gyakran használatra kerülnek.

A lelőhelyek térbeli azonosításának érdekében feltüntetésre került egy rövid földrajzi leírás (*Lelőhely elhelyezkedése*).

A rövid földrajzi leírása mellett a lelőhelyek pontos földrajzi elhelyezkedésének és térbeli kiterjedésének azonosítása érdekében szükséges az aktuális **közhiteles lelőhely-nyilvántartás** adatainak használata (Korábban Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Lechner Lajos Tudásközpont valamint a Forster Gyula Nemezeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ gondozásában, majd 2017. január 1-től a Miniszterelnökség felügyelete alá került egészen 2018 végéig. Jelenleg a Lechner Tudásközpont valamint a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Hatósági Osztály 1. gondoskodik az adatbázisról.), mely a folyamatos régészeti kutatások alkalmával **állandó jelleggel bővílhet, változhat**. Bármiféle földmunkával járó változtatás tervezése esetében erősen ajánlott az **aktualizált adatbázis használata**.

A lelőhelylistában szereplő szócikkek röviden tartalmazzák a lelőhelyekre vonatkozó szakmai ismeretanyagot (*Lelőhely jellege; A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje*). Ennek **bővülése** szintén **várható** az egyes örökségi elemekhez kapcsolódó további kutatások, munkálatok során.

A lelőhely szakmai adatai mellett a szócikkekben szerepelnek azon ingatlanok **helyrajzi számai**, amelyek érintik a régészeti lelőhely jelenleg ismert kiterjedését. Ennek jelentősége az egyes területekre tervezett **építési engedély** köteles változtatások **engedélyezési folyamatai** során jelentkeznek. Az engedélyeztetési eljárások során többek között ezen azonosítók alapján kerül bevonásra **Szakhatóságként** a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építéshatósági Osztály 1., ahol a jogszabályi előírásoknak megfelelő további örökségvédelmi feladat ellátások kerülnek előírásra.

Egyes lelőhelyek esetében a szócikkek végén a *Megjegyzés* rovatban feltüntetésre kerültek olyan szakmai jellegű információk, melyek a jelenlegi állapotát ismertetik, és az azzal kapcsolatos – lehetőség szerinti – további feladat-ellátási ajánlatokat fogalmazzák meg.

A lelőhelyek térképi ábrázolása a 13. képen látható.

2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése

A településrendezési terv készítése kapcsán sor kerül több változtatásra. Ezek egy része a meglévő állapotokat rögzíti, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormány rendeletnek (továbbiakban: OTÉK) megfelelő módon ábrázolja azt a tervlapokon.

A másik része több, olyan jellegű átsorolást tartalmaz, melyek örökségvédelmi szempontokat, a lelőhelyek védelmét nem befolyásolja. Új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre a jelenlegi rendezési terv készítése során.

A tervezett változtatások a következők:

1.: A szerkezeti és szabályozási tervek jelkulcsa a jogszabályban meghatározott módon kerül jelölésre.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

2.: Kistelek város jelenleg hatályos tervanyagban szabályozási terv csak az akcióterületekre vonatkozóan áll rendelkezésre. A mostani eljárásban a teljes igazgatási területre készül szabályozási terv: Sz-1 jellel a jellemzően beépítésre nem szánt külterületre, Sz-2 jellel pedig a belterületre és a kapcsolódó beépítésre szánt területekre.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

3.: A rendeltetési kategóriák bővülnek. Az OTÉK szerint Kisteleken is alkalmazásra kerül a **Gá** jelű „általános gazdasági terület” kategória, mivel a beépítettség nagyobb mértékét és az iparikereskedelmi funkciók vegyes előfordulását engedi meg. Az Ipari Park DNY-i irányú bővítési területe ebben a kategóriában szerepel, mert nem tudni előre, hogy a kereskedelem, vagy az ipar számára lesz itt érdeklődés telephelyek iránt.

Alkalmazza a terv a **Ktf** jelű fásított köztér, sétány különleges rendeltetést is a zöldfelülettel fedett kiteresedések, széles utcai zöldsávok esetében, mert ezek kevésbé kötött rendeltetések, mint a zöldterületek (közpark, közkert), mégis jól lekövetik a zöldfelületi jellegű használati módot.

Az új terv rendet teremt a különleges területek között: az országosan megállapított különleges kategóriák és a helyben meghatározott egyéb helyi sajátosságot hordozó különleges kategóriák közül átkerülnek beépítésre nem szánt különleges kategóriába az olyan területek, amelyeknek elegendő a 10 % beépítettségi határérték (**Kb**, **Kpt** jelű területek). A mezőgazdasági majorok **Gipz** ipari övezet helyett **Kmü** jelű különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területbe fognak tartozni.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

4.: Az építési övezeti és beépítésre nem szánt övezeti jelek az új szabályozási tervben megegyeznek a rendeltetési kategória betűjével.

A változtatás főként belterületi részeket érint, ahol szabályozásra kerül a telkek beépítésének lehetősége a meglévő állapotoknak megfelelő módon.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

5.: Az új településrendezési tervben jelölésre kerülnek a Tk jelű természetközeli területek.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

6.: Az új településrendezési terv egységesíti a V jelű vízgazdálkodási területbe tartozó a tavak és közcélú nyílt csatornák medreinek, valamint parti sávjainak jelölését.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

7.: Az Országos Erdőállomány Adattár szerinti meglévő erdőket az új terv 99 %-ban a megfelelő alaprendeltetés szerinti erdőterületben szerepelteti. A jelenleg hatályos szerkezeti tervben ennél több erdő volt kijelölve a biológiai aktivitásérték növelése érdekében. A gazdasági erdők volumene a jelenleg hatályos és az új tervben nagyjából megegyezik, a védelmi erdők kijelölése némileg csökkent, a közjóléti rendeltetésű erdőterület kissé megnőtt.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

8.: A tervlapokon szereplő természetvédelmi területek feltüntetésre kerültek, ezekben változás nem történt.

A rendezési tervben végzett változtatások ilyen formán örökségvédelmi kockázattal nem járnak.

9.: A tervlapokon feltüntetésre kerülnek a régészeti lelőhelyek a 2021. első félévében bekövetkezett változások feltüntetésével együtt. A település kül-, és részben

belterületét több tervezett nagyberuházás érinti, melynek kapcsán terepi értékfelmérések történtek. Az újabb és részben változott korábbi lelőhely adatok az örökségvédelmi hatástanulmányban szerepelnek.

10.: A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szerint Kistelek igazgatási területe nagyrészt érintett az országos vízminőségvédelmi övezetben.

Ennek a rendezési tervlapon való feltüntetése örökségvédelmi kockázatokkal nem jár.

11.: Az illetékes Bányakapitány előzetes adatszolgáltatása alapján frissül a bányatelekhatárok feltüntetése a tervlapokon, bejegyzésre kerül a Pusztaszer – szénhidrogén koncessziós terület és a „Hódmezővásárhely XII. szénhidrogén (nem hagyományos)” felirat. A Kistelek I. homok működő külfejtéses művelésű bányatelek területe a 2020. évi adatszolgáltatásnak megfelelően csökken.

A Kistelek I. homokbánya területén jelenleg ismert régészeti lelőhely nem található. Azonban a felszíni nyomokkal nem vagy gyéren jelentkező régészeti lelőhelyek előkerülésével földmunkák alkalmával mindig lehet számolni, ezért a bányaművelés régészeti lelőhelyekre gyakorolt örökségvédelmi kockázata közepesnek minősíthető. Javasolt az érintett földterület terepi értékfelmérésen alapuló megvizsgálása.

12.: A lakóterületek a jelenlegi tervhez képest nagyobb arányban tartalmaznak **Lk** kisvárosias kategóriát: 43,8 hektárnyi kialakult, nagyrészt beépített telekcsoport, három rendeltetési egység, átkerül **Lf** falusias helyett **Lk** kisvárosias lakóterületbe.

Megszűnik a tervezett **Lf** lakóterület a belterület D-i oldalán, a még nagyrészt beépítetlen, mezőgazdasági művelés alatt álló telekcsoport, 7,4 hektár, **Mk** kertés mezőgazdasági rendeltetést nyer. A belterülettől K-re tervezett lakóterületfejlesztés továbbra is az **Lke** kertvárosias lakhatási lehetőséget kínálja a város e népszerű részén. Az egykor nyugdíjas lakópark céljára kijelölt 12,4 hektáros **Kpp** különleges pihenőpark is **Lke** területként fejlődhet a belterület É-i folytatásában.

A tervezett belterületi változtatások ismert régészeti lelőhelyet nem érintenek, így az örökségvédelmi kockázatok alacsonynak tekinthetők.

Azonban szükséges felhívni a figyelmet, hogy bármiféle földmunkával járó változtatások tervezése esetében eddig ismeretlen lelőhelyek előfordulásával lehet számolni.

13.: Kistelek **Vt** településközponti vegyes területei kézenfekvő módon a belterület tengelykeresztjét képező főutak vonala mentén helyezkednek el. Változás alig történik, az Árpád utca végén 0,6 hektár kerül vegyes kategóriába (**Lk** lakóterület helyett).

A tervezett belterületi változtatások ismert régészeti lelőhelyet nem érintenek, így az örökségvédelmi kockázatok alacsonynak tekinthetők.

Azonban szükséges felhívni a figyelmet, hogy bármiféle földmunkával járó változtatások tervezése esetében eddig ismeretlen lelőhelyek előfordulásával lehet számolni.

14.: A **Gksz** jelű gazdasági kategória a belterületen és környékén kismértékben növekszik (összesen 2,5 hektár), a külterületen viszont egy nagyobb területfolt (31,0 hektár) megszűnik, mezőgazdasági rendeltetésbe kerül vissza.

A beépítésre szánt övezet változásai sem belterületen, sem külterületen nem érintenek ismert régészeti lelőhelyet, így az itt tervezett változtatási szándékok örökségvédelmi kockázata alacsony.

Azonban szükséges felhívni a figyelmet, hogy bármiféle földmunkával járó változtatások tervezése esetében eddig ismeretlen lelőhelyek előfordulásával lehet számolni. A földmunkák megkezdése előtt, lehetőleg a területválasztást megelőzően vagy azzal egy időben terepi értékméréssel érdemes megvizsgálni, eddig ismeretlen régészeti lelőhelyek előfordulásának lehetőségét.

15.: A **Gip** jelű (egyéb, nem jelentős hatású) ipari terület kiterjedése csökken: 15,0 hektár **Má** jelű általános mezőgazdasági területbe, 4,3 hektár pedig **Eg** gazdasági erdőterületbe kerül át.

A korábban beépítésre szánt terület egy része jelen változtatások alapján beépítésre nem szánt területté kerülne átminősítésre.

A tervezett változtatással érintett területeken és annak közvetlen közelében több ismert régészeti lelőhely található. Az átsorolással érintett déli terület egységen található a Kistelek, Szegedi oldal határrész (nyilvántartási szám: 33525), míg a többi részen a Kistelek, Sejbél-tanya (nyilvántartási szám: 33529), Kistelek, Deli-tanya (nyilvántartási szám: 33530), Kistelek, Kiskunmajsai műút (nyilvántartási szám: 33531), valamint a Kistelek, Galbács-tanya (nyilvántartási szám: 97477) lelőhely.

A település belterületétől K-re található, jelenleg **Gip** jelű területen 2015 során részben történt helyszíni értékfelmérés. Ennek alkalmával szerzett tapasztalatok a következők: az ipari területté minősítendő rész jelentős része felszíni kutatásokra alkalmatlan, mindösszesen a 0315/30 hrsz ingatlanon lehetett bejárást végezni. Itt régészeti emlékek nem kerültek elő, lelőhely érintettség nem volt tapasztalható.

A jelenlegi eljárás során átminősítésre kerülő terület egy részén (hrsz.: 0329/81, 0329/99 és 0329/118), a Kistelek Város Településszerkezeti terv és Helyi építési szabályzat részleges módosításához, Kistelek Város Önkormányzatának megrendelésére 2020 májusában helyszíni szemlére került sor. A jelentés alapján a terület új beépítését tervezték (Ügyiratszám: CS-06/D01/01445-2/2020). A terepi vizsgálatok alkalmával megállapításra került, hogy az érintett földterületek jelen állapotukban terepbejárásra nem alkalmasok, ezért az örökségvédelmi kockázat meghatározása további vizsgálatot igényel.

Mindezeket figyelembe véve a tervezett változtatások ismert lelőhelyekre gyakorolt hatása minimális azonban a megfelelő módon elvégezhető terepi vizsgálat hiányában nem zárható ki további régészeti lelőhelyek előkerülése, ezért az örökségvédelmi kockázat közepesnek minősíthető.

16.: A **Gipz** jelű (jelentős hatású) ipari terület megszűnik: 14,2 hektár **Kmü** mezőgazdasági üzemi területbe (major), 9,3 hektár pedig **Má** jelű általános mezőgazdasági területbe kerül át.

A korábban beépítésre szánt terület egy része jelen változtatások alapján beépítésre nem szánt területté kerülne átminősítésre. A többi területi egység továbbra is beépítésre szánt rész maradna.

A változtatásokkal érintett területen jelenleg nem ismertek régészeti lelőhelyek, ezért az örökségvédelmi kockázat alacsonynak minősíthető.

Azonban szükséges felhívni a figyelmet, hogy bármiféle földmunkával járó változtatások tervezése esetében eddig ismeretlen lelőhelyek előfordulásával lehet számolni. A földmunkák megkezdése előtt, lehetőleg a területválasztást megelőzően vagy azzal egy időben terepi értékfelméréssel érdemes megvizsgálni, eddig ismeretlen régészeti lelőhelyek előfordulásának lehetőségét.

17.: Beépítésre szánt, **Gá** jelű általános gazdasági terület lesz kijelölve 46,2 hektáron, két helyszínen. Ez a besorolás a kereskedelmi és ipari gazdasági vállalkozásokat egyaránt telephelyek létrehozására ösztönözheti, mivel mindkét tevékenység építményei elhelyezhetők.

A tervezett változtatással érintett területeken és annak közvetlen közelében két ismert régészeti lelőhely található. Az átsorolással érintett déli tömb területén van a Kistelek, Kisteleki MGTSZ (nyilvántartási szám: 33546) és az északi, kisebb tömb közelében helyezkedik el a Kistelek, Kiskunmajsai műút (nyilvántartási szám: 33533) lelőhely.

A tervezett változtatások lelőhelyekre gyakorolt hatása minimális, ezért az örökségvédelmi kockázat alacsonynak minősíthető. Azonban, mivel a területek beépítésre szánt övezetnek minősülnek, bármiféle földmunkával járó változtatások tervezése esetében szükséges figyelembe venni a környéken található örökségi elemeket. A földmunkák megkezdése előtt, lehetőleg a területválasztást megelőzően vagy azzal egy időben terepi értékfelméréssel érdemes megvizsgálni, további régészeti lelőhelyek előfordulásának lehetőségét.

18.: A **Kfü** jelű különleges (beépítésre szánt) fürdőterület kijelölés korrigálva lesz az új tervben a projektelképzelések alapján. A Papfenyvesből nem vesz el területet az új terv erre a célra.

A tervezett változtatással érintett területen és annak közvetlen közelében több ismert régészeti lelőhely található. Érintett a Kistelek, E5-ös út (Erdei-tanya) (nyilvántartási szám: 33543), és a közelben helyezkedik el a Kistelek, E5-ös út (Bokor-tanya) (nyilvántartási szám: 18880) és a Kistelek, Bogárcsói-tanyák (nyilvántartási szám: 47161) lelőhely.

A tervezett változtatások lelőhelyekre gyakorolt hatása minimális, ezért az örökségvédelmi kockázat alacsonynak minősíthető.

19.: **Kpp** jelű különleges pihenőpark területe csökken, a belterülettel határos 12,4 hektáros rész **Lke** kertvárosias lakóterületbe, 43,4 hektár mezőgazdasági területbe kerül át. A **Kpp** kategóriában megcélzott változatos jóléti, idegenforgalmi és lakópark-rendeltetés három helyszínen, összesen 23,0 hektáron marad meg.

A tervezett változtatással érintett területen és annak közvetlen közelében több ismert régészeti lelőhely található. Érintett a Kistelek, Balázs J – tanyától délre (nyilvántartási szám: 47215), és a közelben helyezkedik el a Kistelek, Bogárcsói-tanyák (nyilvántartási szám: 47161), valamint a Kistelek, E5-ös út (nyilvántartási szám: 33543) lelőhely.

A tervezett változtatások lelőhelyekre gyakorolt hatása minimális, ezért az örökségvédelmi kockázat alacsonynak minősíthető.

20.: Az új terv korrigálja a **Ksz** jelű különleges szabadidőpark terület kiterjedését. A vasútállomás előtti térség távlatban közterületbe kerül (**Ktf** jelű fásított köztér), a szabadidő- és strandfejlesztési projekt területe **Ksz** rendeltetésben marad (8,1 hektár), az építőanyagkereskedés telke **Gksz** jelű kereskedelmi szolgáltató területbe kerül át.

A tervezett változtatással érintett területen ismert régészeti lelőhely jelenleg nem található. Ezért a változtatásokkal járó örökségvédelmi kockázat minimálisnak tekinthető. Mindösszesen a területtől ÉNy-ra helyezkedik el egy kisebb késő középkori településnyom Kistelek, Kisteleki vasútállomás (nyilvántartási szám: 33550) lelőhelyként.

21.: Az új rendezési tervben jelentősen lecsökken a **Kpt** jelű különleges pihenőtanyás terület, mivel a mezőgazdasági területekre vonatkozó országos szabályok ma már sokkal megengedőbbek, mint az övezet szabályozásának megállapításakor voltak. Egyidejűleg a megmaradó **Kpt** terület beépítésre nem szánt kategóriába kerül át, mivel a megállapított 10 % beépíthetőség az újabb országos előírások szerint belefér ennek keretei közé.

A tervezett változtatással érintett területen és annak közvetlen közelében két ismert régészeti lelőhely található. Érintett a Kistelek, Balázs J - tanyától délre (nyilvántartási szám: 47215) és a közelben helyezkedik el a Kistelek, Bogárzói-tanyák (nyilvántartási szám: 47161) lelőhely.

A tervezett változtatások lelőhelyekre gyakorolt hatása minimális, ezért az örökségvédelmi kockázat alacsonynak minősíthető.

22.: OTÉK alóli felmentéssel a mezőgazdasági birtokközpont előírt minimális telekterülete csökken 1 hektárról 2500 m²-re. Az országos előírásoknál megengedőbb szabályok a meglévő tanyás telkek körére terjednek ki.

Az általánosnál megengedőbb helyi előírások célja a mezőgazdálkodási adottságok fenntarthatósága, ezen belül is az, hogy Kistelek mezőgazdasági területein a meglévő tanyás telkek alkalmasak legyenek birtokközpont befogadására, akkor is, ha területük nem éri el a 10000 m²-t.

A tervezett változtatás közel 383 tanyás teleket érint a település teljes külterületén. Ezek közül több ismert lelőhely közelében helyezkedik el. Örökségvédelmi szempontból a tervezett változtatás nem jelent kockázatot, hiszen a gyakorlati, jelenleg is szokásban lévő területhasználat nem fog változni.

Az adattári és térképészeti vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a változtatásokkal érintett területeken és tágabb környezetében több ismert régészeti lelőhely is található. Ennek ellenére a tervezett változtatásokkal járó örökségvédelmi kockázatok alacsonynak vagy közepes mértékűeknek tekinthetők.

Ezek az emberiség és azzal együtt hazánk múltjának és jelenének pótolhatatlan, egyedi és meg nem újítható forrásai, a nemzeti és az egyetemes kultúra

elválaszthatatlan összetevői. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény erejénél fogva a régészeti lelőhelyek általános védelem alatt állnak (Kötv. 11. § (2)). Ezen védettség okán a földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni (Kötv. 19. § (1)). Amennyiben erre lehetőség nincsen, abban az esetben a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el (Kötv. 19. § (2)). Ennek részleteit jelenleg a 68/2018. (IV.9.) Kormányrendelet szabályozza. A régészeti feltárások elvégzése minden esetben többlet idő és költség ráfordítással jár, mely a Beruházót terheli. Ezen szempontokat az egyes beruházások kapcsán már a terület kiválasztás és a tervezés fázisában szükséges figyelembe venni.

3. Értékvédelmi terv

A településrendezési tervhez készített értékvizsgálatok alapján elmondható, hogy Kistelek város kül-, és belterületén jelenleg **78 nyilvántartott régészeti lelőhely** található, melyek általános védelem alatt állnak (13. kép). Nem ismertek kiemelten vagy egyedileg védett, vagy éppen épített emlékekből álló fokozottan védett lelőhelyek. A nyilvántartás adatai szerint egyetlen lelőhelyről sem ismert épített régészeti emlék.

Ezek jelentős része felszíni lelet-előfordulás alapján azonosított településnyomokhoz tartozik. Jóval alacsonyabb az ismert temetkezési helyek száma, melyeknek váratlan előkerülésével kell számolni bármilyen földmunkával járó változtatás esetében. A korábbi években végzett értékfelmérő és feltáró munkák tanúsága szerint a jelenleg kisméretűnek nyilvántartott lelőhelyek téradatainak bővülésével újabb terepi vizsgálatok elvégzésekor mindenképpen számolni kell.

A jelenlegi tájhasználat nagy része a régészeti lelőhelyek állapotát jelentős mértékben veszélyezteti. Ez igaz a külterületen és a belterületen található örökségi elemekre egyaránt.

Az intenzív földművelés következtében a legtöbb lelőhely felső 20–40 cm vastag rétege folyamatos erodálódásnak van kitéve. Ezek védelmében, jelenlegi állapotuk dokumentálásának érdekében egy hosszú távú örökségvédelmi stratégia első lépéseként szükséges volna a település környezetében található valamennyi lelőhely szisztematikus, modern térképészeti és térinformatikai módszereket és eszközöket használó felmérésére. Részletesebb örökségvédelmi állagmegóvó rendelkezések csak ezen információk ismeretében volnának adhatóak egy örökségvédelmi stratégia második lépcsőjeként.

A település jelenleg beépített részein feltételezhetően előforduló, de jelenleg nem ismert régészeti lelőhelyek szintén veszélyeztetettek, azok rongálódása eltérő mértékű és intenzitású a mezőgazdasági területeken tapasztalhatóaktól. A belterületen tervezett, földmunkával járó változtatások ezen ismert vagy ismeretlen lelőhelyeket jelentős mértékben károsíthatják. Bármilyen tervezett változtatás esetén számolni kell váratlanul előkerülő, eddig ismeretlen örökségi elemekkel.

Ennek alapján erőteljesen javasolt bármi nemű földmunkával járó változtatások **megkezdése előtt**, a **tervezés** fázisában az adott lelőhelyek vagy jelenleg ismert lelőhelyen kívüli részek vizsgálatát ismételten elvégezni az örökségvédelmi kockázatok minimalizálásának érdekében. Ennek formája lehet örökségvédelmi **hatástanulmány** vagy a több vizsgálati módszer alkalmazásával (műszeres lelőhely és leletfelderítés, próbafeltárás stb.) összeállított **előzetes régészeti dokumentáció** (ERD-I, ERD-II). Ezek elkészítésének módját a 2001. évi LXIV. Kulturális örökségvédelmi törvény és a jelenleg aktuális 68/2018 (IV. 9.) Kormányrendelet részletesen szabályozzák.

Értékvédelmi tervként elmondható, hogy amennyiben lehetséges ajánlott az egyes beruházások tervezési fázisában a fentebbiek figyelembevétele és lehetőség szerint az **ismert régészeti lelőhelyek területén a földmunkával járó változtatások elkerülése**. Amennyiben a földmunkával járó beavatkozások elkerülhetetlenek, abban az esetben számolni kell az itt található **régészeti emlékek** jogszabályban meghatározott **megóvásának formájáról**, azaz a **megelőző feltárásról**. Ez esetben ennek többlet idő és költség vonzatai a beruházót terhelik.

Ezek mellett felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ismert régészeti lelőhelyek jelenleg azonosított kiterjedésének tágabb környékét érdemes **régészeti érdekű** területnek tekinteni, hiszen fokozottan **magas** annak a **kockázata**, hogy közelében lelőhelybővüléssel járó örökségi elemek (pl.: felszíni nyomok alapján nem azonosítható temetők) vagy leletek kerülhetnek elő a későbbiekben.

További kutatási módszerek (műszeres lelőhely és leletfelderítés, próbafeltárás, előzetes régészeti dokumentáció) tovább minimalizálhatják a tervezett változtatások elvégzése során felmerülő örökségvédelmi kockázatokat. A korábbi évtizedekben és a jelenleg elvégzett értékvizsgálatok nem alkalmasok arra, hogy a kevés felszíni nyomot hagyó lelőhelyek (pl.: temetkezések) előkerüljenek.

Javasolt a település Önkormányzatának megfontolni egy a település kül-, és belterületére vonatkozó teljes körű lelőhely felderítő és értékvizsgálati felmérés elvégzése, melybe beletartoznak a korábbról megismert örökségi elemek revíziósai egyaránt. Ezzel jelentős mértékben csökkenthetőekké válnának a beruházások során vállalt örökségvédelmi kockázati tényezők.

A település Önkormányzatának a fent leírt, a régészeti emlékek megmentését szolgáló előírások nemcsak hátrányt jelentenek, hanem hasznot is, hiszen a saját lakóhelyük múltját az eddiginél jobban csak a régészeti feltárások segítségével ismerhetik meg. Egy-egy előkerülő, jelentősebb lelet, vagy objektum bemutatása általában helyben is megvalósítható, mely a térség idegenforgalmi vonzerejét növelheti.

Vonatkozó aktuális jogszabályok:

- 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről (Kötv.)
- 68/2018. (IV.9.) Kormányrendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról

Örökségvédelmi törvények, jogszabályok főbb rendelkezései

A kulturális örökség védelméről a Kötv. 11. § alapján a nyilvántartott régészeti lelőhelyek általános védelem alatt állnak. A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni, a védelemre irányuló intézkedéseknek elsősorban megelőző, szükség esetén mentő jellegűeknek kell lenni (Kötv. 10. §).

A Kötv. 19. § (1) alapján a földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, beleértve az ásványi vagyon kitermelését is (a továbbiakban együtt: beruházások), a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. A Kötv. 19. § (2) alapján a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. Az örökségvédelmi intézkedésekre vonatkozó javaslatok kidolgozása során a Kötv. 21–22. §-ban foglalt szempontokat kell figyelembe venni.

A Kötv. 8. § (1) bekezdése alapján a Magyarország határain belül a föld felszínén, a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő vagy onnan előkerülő régészeti lelet állami tulajdon, és e törvény erejénél fogva védelem alatt áll.

A Kötv. 9. § értelmében a régészeti lelőhelyeket – a fenntartható használat elvének figyelembevételével – csak olyan mértékben lehet igénybe venni, hogy azok állománya számottevően ne csökkenjen, illetve eredeti összefüggéseik jelentősen ne károsodjanak.

Régészeti lelőhelyeken folytatott feltárási tevékenység engedély vagy bejelentés köteles, melyet a területileg illetékes Szakhatóság állít ki vagy vesz tudomásul.

Domaszék esetében szakhatóságként a Csongrád Megyei Kormányhivatal, Szeged Járási Hivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya illetékes.

A Kötv. 2021-ben aktuális rendelkezése szerint, a 19. § (3) alapján a régészeti feltárások költségeit – a mentő feltárás, valamint a 23/F. § (7) bekezdésében foglalt eset kivételével – a 10. § (1) bekezdésére figyelemmel annak kell fedeznie, akinek érdekében az elvégzendő földmunka vagy a nyilvántartott régészeti lelőhely bolygatása szükségessé vált.

A Kötv. 2021-ben aktuális rendelkezése szerint, a 19. § (4) alapján a régészeti feladatellátás hatósági ár alapján végezhető. A régészeti feladatellátásra vonatkozó hatósági ár képzésének szabályait, az alkalmazható legmagasabb ár mértékét, valamint a régészeti feladatellátással összefüggő költségtételek figyelembevételének részletes szabályait a 68/2018. Kormány rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról (továbbiakban Korm. R.) határozza meg.

Ezen kívül szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy a Kötv. 2021-ben aktuális rendelkezése szerint a 23/C § (1) alapján nagyberuházás esetén – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – előzetes régészeti dokumentációt (ERD I, ERD II) kell készíteni (Kötv. 7. § (3)). A Kötv. 23/C § (3) alapján az előzetes régészeti dokumentációt a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv készíti el, mely a Korm. R. értelmében a Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft. A több vizsgálati módszer alkalmazásával kivitelezett előzetes régészeti dokumentáció elkészítése erősen ajánlott az örökségvédelmi elemek váratlanul előkerülő kockázatának csökkentése érdekében. A jelenlegi jogszabályi keretek lehetőséget biztosítanak arra, hogy bármiféle földmunkákkal járó változtatások előtt a beruházó további értékfelmérő vizsgálatokat végezzen nem nagyberuházásnak számító munkálatok esetén egyaránt.

A Kötv. 24. § (1) alapján a régészeti emlékek és leletek előkerülése esetében is gondoskodni kell a régészeti örökség elemeinek helyszíni megőrzéséről. Ha a helyszíni megőrzésre nincs lehetőség, mentő feltárást kell végezni. Mentő feltárás elvégzésére a 22. § (5) bekezdése szerinti intézmény jogosult.

A Kötv. 24. § (2) alapján, ha régészeti feltárás nélkül régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgy kerül elő, a felfedező, a tevékenység felelős vezetője, az ingatlan tulajdonosa, az építtető vagy a kivitelező köteles:

- a) az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni,
- b) a jegyző útján a hatóságnak azt haladéktalanul bejelenteni, amely arról haladéktalanul tájékoztatja a mentő feltárás elvégzésére a 22. § (5) bekezdése szerint feltárásra jogosult intézményt, valamint
- c) a tevékenységet szüneteltetni, továbbá a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a feltárásra jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni.

A Kötv. 26 § alapján a korábban ismeretlen, régészeti nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelőhely, illetve lelet feltáráson kívüli felfedezője vagy bejelentője jogszabályban meghatározottak szerint elismerésben részesíthető.

Az elmúlt években tapasztalható és esetleg várható jogszabályi változások miatt a későbbiekben felmerülő szakkérdések kapcsán mindenképpen érdemes a feladatellátással foglalkozó Szakhatóságok vagy szakértők állásfoglalását kérni a felmerülő régészeti és örökségvédelmi kérdések kapcsán.

Felhasznált források:

- Felhasznált adattári adatok:

- Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály, Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztálya, közhiteles lelőhely nyilvántartás

- Felhasznált térképészeti adatok:

- EOVI 1:10 000 topográfiai alaptérkép; 26-222, 26-224, 27-111, 27-113, 36-424, 36-442, 36-444, 37-331, 37-333

-I., II. II. Katonai felmérés vonatkozó szelvényei: <http://mapire.eu/hu/>

- Felhasznált szakirodalmi adatok:

Magyarország kistájainak katasztere. Szerk.: Marosi S. – Somogyi S., Budapest, 1990.

Kistelek története. A kezdetektől 1970-ig. Szerk.: Blazovich László, Szeged, 1991.

Balogh Csilla–Korom Anita–Kóbor Balázs–Türk Attila: Eine Scheibenfibel mit Emailleinslage (Einzeltyp) aus der Gemarkung von Kistelek (Kom. Csongrád) (Kistelek, Flur „Gera-föld”, Objekt 216) StudArch 11, 2005, 37–50.

Kürti Béla: Régészeti adatok a Maros-torok vidékének 10-11. századi történetéhez. In.: A kőkortól a középkorig. Szerk.: Lőrinczy G., Szeged, 1994, 369–385.

Török Gyula: Avar kori temető Csengelén. Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1980-81/1, 43–61.

Nyilatkozat

Alulírott Sóskuti Kornél, örökségvédelmi szakértő (nyilvántartási szám: 20/2011) ezúton nyilatkozom arról, hogy Kistelek város településrendezési tervéhez 2021-ben készített örökségvédelmi hatástanulmányban szereplő adatok a valóságnak megfelelnek, a javasolt régészeti megoldások megfelelnek az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak, továbbá, hogy a tanulmány elkészítésére jogosultsággal rendelkezem.

Szeged,

2021. október 24.

Sóskuti Kornél

régész - örökségvédelmi szakértő

1. Melléklet (az értékleltárban szereplő lelőhelyek és főbb adatai)

Kistelek közigazgatási határában található, nyilvántartásban szereplő régészeti lelőhelyek adatai

Lelőhely név	Harmat-tanya		
Nyilvántartási szám	18841	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	1
Lelőhely névváltozata	1.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0106/32, 0106/31		
Lelőhely jellege	őskori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Tágabb környezete terepbejáráson alapuló vizsgálatának elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	18842	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	2
Lelőhely névváltozata	27/2. lelőhely, Tripód, 2.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/121, 055/64, 055/46, 073/15, 073/16, 068/4, 068/2, 055/50, 055/51, 055/55, 068/3, 055/122, 055/60, 055/123, 073/12, 073/13		
Lelőhely jellege	késő neolitikus (tiszai kultúra), népvándorláskori (avar), kora Árpád-kori településnyomok és római kori (szarmata) temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásítás (1999, 2003), adatgyűjtés (2014)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18843 nyilvántartási számú lelőhellyel. A lelőhely egy része az M5 autópálya építésekor feltárássra került.		

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	18843	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	3
Lelőhely névváltozata	Meggyes, 27/3. lelőhely, 3.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/58, 055/62, 055/57, 055/61, 054/8, 055/65		
Lelőhely jellege	őskori, népvándorlás kori (avar), Árpád-kori és középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásatás (1998, 1999, 2003)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18842 nyilvántartási számú lelőhellyel. A lelőhely egy része az M5 autópálya építésekor feltárássra került.		

Lelőhely név	Fekete-tanya		
Nyilvántartási szám	18844	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	4
Lelőhely névváltozata	4.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/19		
Lelőhely jellege	késő bronzkori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Területét jelenleg erdő fedi.		

Lelőhely név	Szász-tanya		
Nyilvántartási szám	18845	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	5
Lelőhely névváltozata	5.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/71, 055/25, 055/76, 055/74, 055/77, 055/75, 055/73, 055/72, 055/70, 055/21		
Lelőhely jellege	őskori (késő bronzkori, gávai kultúra) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A lelőhely egy része az M5 autópálya építése során rongálódhatott.		

Lelőhely név	Tóth-tanya		
Nyilvántartási szám	18846	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	6
Lelőhely névváltozata	6.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/82, 055/85, 055/83, 055/81		
Lelőhely jellege	őskori, római kori (szarmata) és középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2021)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A lelőhely egy része az M5 autópálya építése során rongálódhatott.		

Lelőhely név	Sipos-tanya		
Nyilvántartási szám	18847	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	7

Lelőhely névváltozata	7.
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/94, 055/116, 055/117, 055/90, 055/93, 055/91
Lelőhely jellege	őskori (késő bronzkori, gávai kultúra), római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18849, 47970, 18854, 18855 nyilvántartási számú lelőhellyel.

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	18848	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	8
Lelőhely névváltozata	8.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/102, 055/41		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Tóth-tanya		
Nyilvántartási szám	18849	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	9
Lelőhely névváltozata	27/9. lelőhely, Kecskés-földje, 9.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/94, 055/91, 055/92, 055/95, 056/1, 059/7, 059/12
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásatás (1999)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18847, 47970, 18854, 18855 nyilvántartási számú lelőhellyel. A lelőhely egy része az M5 autópálya építéskor feltárásra került.

Lelőhely név	Molnár-tanya		
Nyilvántartási szám	18850	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	10
Lelőhely névváltozata	10.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/111, 055/40, 055/39		
Lelőhely jellege	őskori (vaskor), római kori (szarmata) és török kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Kisteleki tanyák, Tóth-tanyák I.		
Nyilvántartási szám	18851	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	11
Lelőhely névváltozata	11.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	057/5, 057/14, 057/18, 057/23, 057/33, 057/35		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), régészeti felügyelet (2018)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Környezete a legelők és erdők miatt korlátozottan kutatható.

Lelőhely név	Kisteleki tanyák, Tóth-tanyák II.		
Nyilvántartási szám	18853	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	12
Lelőhely névváltozata	12.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	062/74		
Lelőhely jellege	késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Kisteleki tanyák		
Nyilvántartási szám	18852	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	13
Lelőhely névváltozata	Gera-föld, 27/13. lelőhely, M5 7. lelőhely, 13.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/102, 055/106, 055/105		
Lelőhely jellege	őskori, római kori (szarmata) és késő Árpád-kori településnyomok, valamint szarmata temetkezés		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásatás (1999, 2003)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

	A lelőhely egy része az M5 autópálya építésekor feltárásra került. A lelőhelyen feltárt szarmata temetkezés publikálásra került (Balogh-Korom-Kóbor-Türk 2005).
--	---

Lelőhely név	Erdősarki iskola		
Nyilvántartási szám	18854	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	14
Lelőhely névváltozata	14.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/6, 055/7, 055/102, 055/41, 055/99, 055/42		
Lelőhely jellege	neolitikus, római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18847, 18849, 47970, 18855 nyilvántartási számú lelőhellyel.		

Lelőhely név	Sipos-tanya		
Nyilvántartási szám	18855	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	15
Lelőhely névváltozata	15.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/116, 055/117, 055/93, 055/99, 055/96		

Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18847, 18849, 47970, 18855 nyilvántartási számú lelőhellyel.

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna IV.		
Nyilvántartási szám	18856	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	16
Lelőhely névváltozata	16.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	053/39, 053/40, 053/34		
Lelőhely jellege	bronzkori, római kori (szarmata), késő Árpád-kori és török kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18858 nyilvántartási számú lelőhellyel.		

Lelőhely név	Tóth-tanya		
Nyilvántartási szám	18857	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	17
Lelőhely névváltozata	17.		

Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	053/33, 053/31
Lelőhely jellege	őskori és újkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Pántlika út		
Nyilvántartási szám	18858	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	18
Lelőhely névváltozata	18.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	053/34		
Lelőhely jellege	népvándorlás kori, Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18856 nyilvántartási számú lelőhellyel.		

Lelőhely név	Kucsera-tanya		
Nyilvántartási szám	18859	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	19
Lelőhely névváltozata	19.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a leelőhely.		
A leelőhellyel érintett helyrajzi számok	053/30		
Lelőhely jellege	őskori, késő Árpád-kori és török kori településnyomok		
A leelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a leelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18861 nyilvántartási számú leelőhellyel.		

Lelőhely név	Tóth J. tanyája		
Nyilvántartási szám	18861	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	20
Lelőhely névváltozata	20.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a leelőhely.		
A leelőhellyel érintett helyrajzi számok	053/30		
Lelőhely jellege	késő középkori és török kori településnyomok		
A leelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), adatgyűjtés (2014)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18859 nyilvántartási számú lelőhellyel.
------------	---

Lelőhely név	Zákány-tanya		
Nyilvántartási szám	18860	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	21
Lelőhely névváltozata	Perczel, 27/21. lelőhely, 21.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	073/15, 053/51, 053/57, 054/2, 053/72, 053/53, 054/4, 073/17, 054/3, 068/1, 073/10, 073/11, 055/12, 055/44, 053/58		
Lelőhely jellege	őskori, népvándorlás kori (késő avar), honfoglalás kori, Árpád-kori és kora újkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásatás (1999, 2003), adatgyűjtés (2014)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A lelőhely egy része az M5 autópálya építéskor feltárássra került.		

Lelőhely név	Krizsán-tanya		
Nyilvántartási szám	18862	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	22
Lelőhely névváltozata	27/22. lelőhely, 22.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópálya nyomvonalán található a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	073/15
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna V.		
Nyilvántartási szám	18863	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	23
Lelőhely névváltozata	27/23. lelőhely, Bódi-dűlő, 23.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópálya mellett található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	051/78		
Lelőhely jellege	késő középkori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásatás (1999)		
Megjegyzés	<p>A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet. a terepi kutatásokat a környezetében található erdők jelentősen befolyásolják.</p> <p>A lelőhely egy része az M5 autópálya építésekor feltárássra került.</p>		

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna VI.		
Nyilvántartási szám	18864	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	24
Lelőhely névváltozata	27/24. leelőhely, 24.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópálya mellett található a leelőhely.		
A leelőhellyel érintett helyrajzi számok	051/98, 051/97		
Lelőhely jellege	török kori településnyom		
A leelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), ásítás (1999)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a leelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet. A leelőhely egy része az M5 autópálya építésekor feltárássra került.		

Lelőhely név	Fekete-tanya		
Nyilvántartási szám	18865	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	25
Lelőhely névváltozata	25.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a leelőhely.		
A leelőhellyel érintett helyrajzi számok	051/101, 051/104		
Lelőhely jellege	Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A leelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.
------------	--

Lelőhely név	Rácztanya		
Nyilvántartási szám	18866	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	26
Lelőhely névváltozata	26.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/195		
Lelőhely jellege	török kori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2021)		
Megjegyzés	A 2021-ben Előzetes Régészeti Dokumentációhoz elvégzett terepbejárás alkalmával régészeti lelet nem került elő.		

Lelőhely név	Pántlika út, Rácztanya		
Nyilvántartási szám	18867	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	27
Lelőhely névváltozata	27.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/195, 050/30		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata), kora Árpád-kori és késő középkori településnyomok		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2021)
Megjegyzés	A 2021-ben Előzetes Régészeti Dokumentációhoz elvégzett terepbejárás alkalmával régészeti lelet nem került elő.

Lelőhely név	Pántlika út, Rácz-tanya		
Nyilvántartási szám	18868	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	28
Lelőhely névváltozata	28.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/121, 050/124		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Pántlika-kömpöci útkereszteződés		
Nyilvántartási szám	18869	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	29
Lelőhely névváltozata	29.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/28
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Fekete-tanya		
Nyilvántartási szám	18870	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	30
Lelőhely névváltozata	30.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	051/98, 051/113		
Lelőhely jellege	bronzkori és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991), adatgyűjtés (2014)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Pántlika út		
Nyilvántartási szám	18872	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	32
Lelőhely névváltozata	32.		

Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/181, 050/179
Lelőhely jellege	őskori településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Pántlika út		
Nyilvántartási szám	18873	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	33
Lelőhely névváltozata	33.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/119, 050/116, 050/115, 050/114, 050/67, 050/183, 050/113, 050/118, 050/185, 050/187, 050/189, 050/191, 050/193		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2021)		
Megjegyzés	2021-ben, Előzetes Régészeti Dokumentációhoz végzett terepbejárás alkalmával a lelőhely bővült, az 18871 nyilvántartási számú lelőhellyel összevonásra került.		

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	18874	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	34
Lelőhely névváltozata	34.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/110, 050/111, 050/70		
Lelőhely jellege	bronzkori, római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Kistelek-Csengele útkereszteződés		
Nyilvántartási szám	18875	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	35
Lelőhely névváltozata	35.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/70, 050/69		
Lelőhely jellege	őskori, római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett	terepbejárás (1991)		

tevékenység és ideje	
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Tóth-tanya		
Nyilvántartási szám	18876	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	36
Lelőhely névváltozata	36.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/121, 050/28, 050/181, 050/179, 050/183, 050/175, 050/177		
Lelőhely jellege	bronzkori, római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2021)		
Megjegyzés	2021-ben, Előzetes Régészeti Dokumentációhoz végzett terepbejárás alkalmával a lelőhely bővült.		

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	18878	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	38
Lelőhely névváltozata	38.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra, az M5 autópályától K-re található a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/135, 050/140, 050/139, 050/137, 050/197, 050/16
Lelőhely jellege	bronzkori, római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008, 2021)
Megjegyzés	2021-ben, Előzetes Régészeti Dokumentációhoz végzett terepbejárás alkalmával a lelőhely bővült, az 18877 nyilvántartási számú lelőhellyel összevonásra került.

Lelőhely név	Csengelei bekötőút, Bokor-tanya		
Nyilvántartási szám	18879	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	39
Lelőhely névváltozata	39.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Járás-dűlő határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0233/32, 0233/33		
Lelőhely jellege	őskori, római kori (szarmata), népvándorlaskori (késő avar) és középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (1979), terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A vizsgálatokat a környezetében található erdő befolyásolja.		

Lelőhely név	E5-ös út		
Nyilvántartási szám	18880	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	40
Lelőhely névváltozata	Bokor-tanya, 40.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, az E5 műúttól Ny-ra helyezkedik el a leelőhely.		
A leelőhellyel érintett helyrajzi számok	0204/33, 0204/24, 0204/23, 0204/21, 0204/22, 0204/13, 0204/10, 0204/11, 0204/12, 0204/14, 0204/15, 0204/16, 0204/17, 0204/18, 0204/19, 0204/20, 0204/28, 0204/27		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A leelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (1979), terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a leelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet.		

Lelőhely név	Perceli iskola		
Nyilvántartási szám	33523	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	41
Lelőhely névváltozata	41.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a leelőhely.		
A leelőhellyel érintett helyrajzi számok	095/32, 095/31		
Lelőhely jellege	középső bronzkori (halomsíros kultúra), kelta és római kori (szarmata) településnyomok		
A leelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.
------------	--

Lelőhely név	Gémes János tanyája		
Nyilvántartási szám	33524	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	42
Lelőhely névváltozata	42.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	043/38, 043/37		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Szegedi oldal határrész		
Nyilvántartási szám	33525	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	43
Lelőhely névváltozata	43.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	046/21, 046/41		
Lelőhely jellege	népvándorláskori (avar) településnyom		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet.

Lelőhely név	Martonos tanya		
Nyilvántartási szám	33526	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	44
Lelőhely névváltozata	44.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a vasútvonaltól Ny-ra helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	038/21, 038/23, 038/22		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Majoros-tanya		
Nyilvántartási szám	33527	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	45
Lelőhely névváltozata	45.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	095/31
Lelőhely jellege	középső bronzkori (halomsíros kultúra) és római kori (szarmata) településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Polgár-tanya		
Nyilvántartási szám	33528	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	46
Lelőhely névváltozata	46.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	095/31, 094/9, 095/37, 095/21		
Lelőhely jellege	késő középkori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Sejbel-tanya		
Nyilvántartási szám	33529	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	47

Lelőhely névváltozata	47.
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	046/87, 046/70
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Deli-tanya		
Nyilvántartási szám	33530	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	48
Lelőhely névváltozata	48.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	046/76, 046/74, 046/75, 046/95		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Kiskunmajsai műút		
Nyilvántartási szám	33531	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	49
Lelőhely névváltozata	Kiskunmajsai műút, 49.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	046/70		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Géczi János tanyája		
Nyilvántartási szám	33532	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	50
Lelőhely névváltozata	50.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	080/90, 080/88, 080/92		
Lelőhely jellege	őskori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.
------------	--

Lelőhely név	Kiskunmajsai műút		
Nyilvántartási szám	33533	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	51
Lelőhely névváltozata	Volt Magyar-Bolgár Barátság MGTSz, 51.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Kömpöc felé vezető műúttól délre, a Kisteleki főcsatornától ÉK-re, az egykori Magyar-Bolgár Barátság Tsz területén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	036/57, 036/58, 036/59, 036/61		
Lelőhely jellege	őskori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2008), régészeti megfigyelés (2020)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Túri M. tanyája		
Nyilvántartási szám	33534	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	52
Lelőhely névváltozata	52.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	080/130, 080/132, 080/133		
Lelőhely jellege	Árpád-kori településnyom		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Kisteleki-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	33535	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	53
Lelőhely névváltozata	53.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	050/101		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Rácz Ferenc tanyája		
Nyilvántartási szám	33536	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	54
Lelőhely névváltozata	54.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától K-re található a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	080/73, 080/72, 080/117, 080/48
Lelőhely jellege	népvándorlás kori (avar) és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Gera Antal telkén		
Nyilvántartási szám	33537	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	55
Lelőhely névváltozata	55.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Kisteleki-legelő határrészben, az E5 műúttól Ny-ra helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0177		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet. Területén jelenleg erdő van, mely a terepbejárást jelentősen befolyásolja.		

Lelőhely név	Hegedús A. tanyája		
Nyilvántartási szám	33538	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	56

Lelőhely névváltozata	56.
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	087/5, 087/18
Lelőhely jellege	középkori településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Fehér András tanyája		
Nyilvántartási szám	33539	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	57
Lelőhely névváltozata	57.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	089/33, 089/28		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és népvándorlás kori (avar) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Tóth Mihály tanyája		
Nyilvántartási szám	33540	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	58
Lelőhely névváltozata	58.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	087/5, 087/18, 087/19		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Simon-tanya		
Nyilvántartási szám	33541	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	59
Lelőhely névváltozata	59.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	089/19		
Lelőhely jellege	középkori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.
------------	--

Lelőhely név	Simon L. tanyája		
Nyilvántartási szám	33542	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	60
Lelőhely névváltozata	60.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	092/133, 092/126, 092/11, 092/131, 092/73		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	E5-ös út		
Nyilvántartási szám	33543	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	61
Lelőhely névváltozata	Erdei-tanya, 61.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Bogárzói-tanyák határrészben, az E5 műúttól K-re helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0287/7, 0287/8, 0287/5, 0287/6, 0287/2, 0287/3, 0287/4		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata), népvándorláskori (avar) és középkori településnyomok		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.

Lelőhely név	Kisteleki szőlők vasútállomás		
Nyilvántartási szám	33544	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	62
Lelőhely névváltozata	62.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	097/6, 097/5		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Sutka-tanya		
Nyilvántartási szám	33545	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	63
Lelőhely névváltozata	63.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Feketehalmi-tanyák határrészben, a Pekó-erdő területén helyezkedik el a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0128/14, 0128/20
Lelőhely jellege	kora Árpád-kori településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A vizsgálatokat a lelőhelyen és környezetében található erdő befolyásolja.

Lelőhely név	Kisteleki MGTSZ		
Nyilvántartási szám	33546	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	64
Lelőhely névváltozata	64.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	043/61		
Lelőhely jellege	középkori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Pekó erdő		
Nyilvántartási szám	33547	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	65

Lelőhely névváltozata	65.
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Feketehalmi-tanyák határrészben, a Pekó-erdő területén helyezkedik el a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0128/21
Lelőhely jellege	népvándorlaskori (avar) településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet. A lelőhelyen jelenleg erdő található, mely területét és környezetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja.

Lelőhely név	Kisteleki vasútállomás		
Nyilvántartási szám	33549	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	66
Lelőhely névváltozata	66.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, az E5 műúttól ÉNy-ra, a jelenlegi nyilvántartás szerint a vasútállomástól távol helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0183/2		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet. A vizsgálatát a területén és környezetében elhelyezkedő erdő jelentősen befolyásolja.		

	Hasonló lelőhelynévvel létezik egy másik örökségi elem is a vasútállomás mellett. Annak nyilvántartási száma: 33550
--	---

Lelőhely név	Bogárzói iskola, Slezák-tanya		
Nyilvántartási szám	33548	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	67
Lelőhely névváltozata	67.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Feketehalmi-dűlő határrészben, az E5 műúttól Ny-ra helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0221/22, 0239, 0240/20, 0240/19		
Lelőhely jellege	őskori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Kisteleki vasútállomás		
Nyilvántartási szám	33550	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	68
Lelőhely névváltozata	68.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától K-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	081/8, 081/9		
Lelőhely jellege	késő középkori településnyom		
A lelőhelyen végzett	terepbejárás (1991, 2021)		

tevékenység és ideje	
Megjegyzés	A 2021-ben Előzetes Régészeti Dokumentációhoz elvégzett terepbejárás alkalmával régészeti lelet nem került elő. Hasonló lelőhelynévvel létezik egy másik örökségi elem is a vasútállomás mellett. Annak nyilvántartási száma: 33549

Lelőhely név	Bogárzói iskola		
Nyilvántartási szám	33551	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	69
Lelőhely névváltozata	69.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Feketehalmi-dűlő határrészben, az E5 műúttól Ny-ra helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0240/25		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet. A terepi vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy területén és környezetében jelenleg erdő található.		

Lelőhely név	Géczi Balázs tanyája		
Nyilvántartási szám	33552	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	70
Lelőhely névváltozata	70.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Majsai-úti tanyák határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra található a lelőhely		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	080/12, 080/92, 049, 080/94, 080/93
Lelőhely jellege	őskori településnyom
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (1980), terepbejárás (1991)
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet.

Lelőhely név	27/71. lelőhely		
Nyilvántartási szám	41491	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	71
Lelőhely névváltozata	27/71 (M5 57)		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki főcsatornától DNy-ra található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	051/101, 051/104, 051/103, 051/100		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) temető és Árpád-kori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	ásatás (2003)		
Megjegyzés	<p>A lelőhely az M5 autópálya építése során került sor, nyomvonallal érintett részének feltárása ekkor valósult meg. Ez tükröződik a jelenlegi poligon formájában.</p> <p>A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, kiterjedése jelentősen növekedhet.</p>		

Lelőhely név	Bogárczó-i-tanyák		
Nyilvántartási szám	47161	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	72
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉK-re, a Bogárczó-i-tanyák határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0282/54		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (2004), régészeti felügyelet (2012)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Balázs J - tanyától délre		
Nyilvántartási szám	47215	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	73
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉK-re, a Bogárczó-i-tanyák határrészben, az E5 műúttól K-re helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0278/13, 0278/6		
Lelőhely jellege	kora bronzkori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (2004)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet.
------------	---

Lelőhely név	Kecskés István földje		
Nyilvántartási szám	47970	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	74
Lelőhely névváltozata	Kistelek, 27/9. lelőhely, M5 9. lelőhely		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Perceli tanyák nevű határrészben, a Kisteleki-főcsatornától DNy-ra egy ÉNy-DK irányú természetes homokháton található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	055/7, 055/93, 055/102, 055/99, 055/96		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	ásatás (2003, 2004)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Elképzelhető, hogy összetartozik a 18847, 18849, 18854, 18855 nyilvántartási számú lelőhellyel. A lelőhely egy része az M5 autópálya építésekor feltárássra került.		

Lelőhely név	Szegedi sarok I.		
Nyilvántartási szám	71651	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	75
Lelőhely névváltozata	CsMÉ 12. lh.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DK-re, a Szegedi-sarok határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0322/76, 0322/39		

Lelőhely jellege	római kori (szarmata), népvándorláskori (avar) és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2007), ásatás (2008)
Megjegyzés	A lelőhely 2008-ban, a Városföld-Algyő között tervezett gázvezeték nyomvonalán végzett megelőző feltárások során részben feltárásra került. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. Összetartozhat a 71653 nyilvántartási számú lelőhellyel.

Lelőhely név	Szegedi sarok II.		
Nyilvántartási szám	71653	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	76
Lelőhely névváltozata	CsMÉ 13. lh.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DK-re, a Szegedi-sarok határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0322/76, 0322/98, 0322/91, 0322/89, 0322/88		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2007), ásatás (2008)		
Megjegyzés	A lelőhely 2008-ban, a Városföld-Algyő között tervezett gázvezeték nyomvonalán végzett megelőző feltárások során részben feltárásra került. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet. Jelenlegi poligonja a gázvezeték nyomvonalát tükrözi. Összetartozhat a 71651 nyilvántartási számú lelőhellyel.		

Lelőhely név	Feketehalmi-tanyák		
Nyilvántartási szám	86177	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	77
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Feketehalmi-tanyák határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0130/68, 0130/67, 0130/12, 0126/46		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata), Árpád-kori, késő középkori és kora újkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	Helyszíni szemle (2012)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A lelőhely területének egy részén jelenleg erdő van.		

Lelőhely név	Vasútvonaltól DNy-ra		
Nyilvántartási szám	87107	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	78
Lelőhely névváltozata	ERD 2.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasútvonaltól Ny-ra, a Kisteleki-főcsatornától ÉK-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	088/15		
Lelőhely jellege	Árpád-kori településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2014)		

Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott, mérete növekedhet.
------------	---

Lelőhely név	Galbács-tanya		
Nyilvántartási szám	97477	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	79
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Szegedi-oldal határrészben, a Kiskunmajsai műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	046/54, 046/55, 046/59, 046/60, 046/61, 046/63, 046/64, 046/71		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2021)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Nagy-szék		
Nyilvántartási szám	97699	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	80
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, a Nagy-szék határrészben, a vasútvonaltól ÉK-re helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok			
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett	terepbejárás (2021)		

tevékenység és ideje	
Megjegyzés	-

Kistelek közigazgatási határát részben érintő, szomszédos településekhez tartozó lelőhelyek adatai:

Lelőhely név	Ópusztaszer, Huszka-tanya		
Nyilvántartási szám	33598	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	38
Lelőhely névváltozata	38.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DK-re, a Pusztaszeri-oldal határrészben, a Kistelek-Ópusztaszer műúttól délre helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	0138/33		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1993)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott.		